

IZ VSEBINE

Povečani normativi (stran 2)
Ob jubileju ptujske knjižnice (stran 3)
Na 100 prebivalcev 3 telefone (stran 5)
Smrečica na srednješolskem centru (stran 9)
Urošu Langerholcu oba naslova (stran 11)

Sklic seje zborov skupščine občine Ptuj

Predsednica zbora združenega dela Majda PETROVIČ, predsednik zbora krajevnih skupnosti Jože KOLAR in predsednik družbenopolitičnega zbora Branko GORJUP sklicujejo seje zborov za 27. november 1978.

Zbor združenega dela, zbor krajevnih skupnosti in družbeno politični zbor bodo obravnavali: osnutek resolucije o politiki uresničevanja družbenega plana

občine za obdobje 1976-1980 v letu 1979, osnutek resolucije o politiki uresničevanja družbenega plana občine za obdobje 1976-1980 v letu 1979, osnutek družbenega dogovora o zagotavljanju materialnih pogojev za delo temeljnega sodišča v Mariboru in temeljnega javnega tožilstva v Mariboru, poročilo o stanju civilne zaščite v občini Ptuj, osnutek odloka o ustanovitvi enote temeljnega javnega tožilstva v Mariboru v

Ptjuju in številu namestnikov v enoti Ptuj.

Zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti bosta obravnavala še osnutek odloka o proračunu občine Ptuj za leto 1978 in predlog sklepa o ugotovitvi splošnega interesa za gradnjo vodohrama in črpališča v Jursincih.

Vsi zbori bodo imeli na dnevnem redu tudi volitve in imenovanja ter delegatska vprašanja.

ZVEZA KOMUNISTOV

Idejnopolično izobraževanje

Komite občinske konference ZKS Ptuj skupaj z Delavsko univerzo organizira razne oblike idejnopolitičnega izobraževanja za komuniste in za kandidate za sprejem v ZK. Tako je pričela 14. novembra obiskovati seminar za novosprejete člane tretja skupina komunistov, ki jo sestavlja okrog 50 članov. Predvidevajo, da bodo v letošnjem letu organizirali še en seminar za novosprejete člane, v začetku prihodnjega leta pa bo pričela z delom tudi politična šola.

V ponedeljek je zaključila z delom druga skupina kandidatov za sprejem v vrste Zveze komunistov, tako da sta končana 2 seminarja. Z njimi bodo nadaljevali v februarju ali marcu 1979.

Kandidati, ki so uspešno opravili seminar, bodo sprejeti v Zvezo komunistov ob letošnjem prazniku republike, na osrednji slovesnosti, ki bo 22. novembra v športni dvorani „Mladika“ ob 19 uri.

N. D.

Usposabljanje za delo SZDL

Zaradi obravnave najaktualnejših vprašanj, ki so trenutno pred socialistično zvezo v naslednjem obdobju, bo jutri enodnevni seminar za predsednike in sekretarje KK SZDL, vodje peterk, zadolženih za KS in za politični aktiv občine Ptuj.

Na seminarju, ki bo v času od osme do 17. ure, bodo uvodoma govorili o načelih in merilih kadrovske politike ter o evidentiranih možnih kandidatih za vodilne funkcije v organih KS in KK SZDL. V nadaljevanju bodo govorili še o vsebinskih in akcijskih izhodiščih ter usmeritvah pred volitvami v KS in KK SZDL, materialnih in finančnih pogojih delovanja povezanih z aktualnimi nalogami SZDL ter o družbenoekonomskih gibanjih v letošnjem letu in osnutku resolucije o politiki uresničevanja družbenega plana občine Ptuj v prihodnjem letu.

O navedenih temah bodo predavali Franc Zadavec, Zvonko Masten, dr. Cvetko Doplihar, Franjo Gnilšek in Jožica Carmanova, ms

Referendum za enovito kmetijsko zadrugo

Člani sveta za družbenoekonomske odnose v kmetijstvu pri predsedstvu občinske konference SZDL Ptuj so 16. sejo, bila je preteklo sredo, namenili razpravi o dokumentih za ustanovitev kmetijske zadruge Ptuj in pripravam na referendum.

Gradivo, ki je bilo objavljeno kot posebna priloga Tednika, so kmetovalci obravnavali na zborih, teh je bilo 20 v različnih krajih občine. Kot osnova za razpravo pa je bilo poslovanje obrata Kooperacija v tem in preteklih letih ter prihodnje naloge, ki so pred našim kmetijstvom. Udeležba na zborih je bila z ozirom na jesenska kmečka opravila poprečna. Razprave so bile dobro zastavljene in izpeljane, saj so kmetovalci aktivno sodelovali. Razjasnili so marsikatero vprašanje ali negotovost pred preoblikovanjem obrata v enovito kmetijsko zadrugo s 23 združenimi enotami. Med temi vprašanji gre zlasti za kreditiranje zasebnega kmetijstva in hranilno kreditno službo. Ta bo še naprej ostajala dovolj močna, saj so kmečke vloge tolikšne, da bo jazni ni. Z ustreznimi zakonodajo, v pripravi je predlog za izdajo zakona o hranilno kreditnih organizacijah, bo to vprašanje urejeno za celotno republiko.

Trenutno poteka vpisovanje članov, ki podpisujejo članske pogodbe o gospodarskem in članskem sodelovanju s kmetijsko zadrugo. Pogodbe je dosedaj podpisalo že prek 700 kmetov — kooperantov, pričakujejo pa, da se bo do 20. t. m. to število povečalo na 2500. Ome-

Priznanja za 25 letno delo je dobilo deset delavk

Foto: J. R.

80 LET BOLNIŠNICE

Ob priložnosti, ko so prejšnjo soboto v Ormožu proslavili 80 let obstoja in delovanja bolnišnice so desetim delavkam tudi izrekli priznanje za 25 letno delo v tej zdravstveni ustanovi. Priznanja so sprejele: Verona Lukan, Stefka Hlebec, Tončka Kozlevčar, Jožica Golubič, Greta Hojčinski, Marija Ivanuša, Marija Kos, Ivanka Sterman, Marija Mertik in Jožica Vukan. Delovna terapija psihiatričnega oddelka je ob praznovanju pripravila tudi zanimivo razstavo priročnih predmetov.

Dobro pripravljene prireditve so se udeležili

Miloš Kobal, direktor klinične bolnišnice za psihiatrijo v Ljubljani, Lev Milčinski, Drago Benčina in vsi najuglednejši psihiatri iz SR Slovenije ter družbenopolitični delavci občine Ormož in Ptuj.

O delu in o vseh prizadevanjih bolnišnice ter o 80 letnem razvoju je govoril predstojnik temeljne organizacije Marjan Pregl, ki se je v svojem svečanem govoru med drugim dotaknil tudi pomena psihiatričnega dela v sedanjem trenutku.

zk

JAVNA RAZPRAVA O VSEBINI OBVEŠČANJA

Namen ni bil dosežen

Na ponedeljkovi javni razpravi o programih RTV Ljubljana, Radia in Tednika Ptuj, ki jo je organiziral koordinacijski odbor za infor-

mativno in propagandno dejavnost pri OK SZDL Ptuj, so udeleženci zgolj na splošno razpravljali o programih v prihodnjem letu. Pričakovati je bilo, da se bodo dotaknili, če že ne poglobili v vsebino programov, saj so bili le-ti objavljeni v javnih informativnih sredstvih. Kljub temu smo lahko z odzivom zadovoljni, ker je bila to prva razprava na občinski ravni. Poročevalci so predstavili vse štiri programe, opozorili na novosti in prizadevanja novinarskih kolektivov za čim boljše kvaliteto in pestrost.

Udeleženci razprave so se najbolj „zavneli“ ob obravnavanju programov RTV Ljubljana. Menili so, da je Podravje in Pomurje premalo prisotno, predvsem v televizijskem programu, da so nekatere oddaje na sporedu ob poznih urah, čeprav so zanimive in vzgojno-izobraževalne, pa tudi o nogrametnih prenosih — predvsem nekvalitetnih tekem — je bilo povedanih nekaj pikrih besed. Razpravljalci so menili, da bi moral biti televizijski program bolj elastičen, prilagodljiv, ne pa statičen. V programu šolske televizije bi morali nameniti pozornost tudi ostalim, ne pa zgolj naravoslovnim predmetom.

S programom radia in Tednika Ptuj so razpravljali hitro opravili. Menili so, da je program radia dober, morda malo preveč zgoščen, kar je posledice dvournega pasa, ki ga imamo na voljo. Tudi o Tedniku je bilo slišati pohvalne besede, čeprav smo delavci zavoda želeli slišati predloge, kaj je potrebno še vnesti v vsebino, česa je preveč, — torej konkretnih predlogov in tudi kritiko vsebine. Zato naj izkoristimo priložnost in pozovemo vse bralce in poslušalce, da nam pišejo. Vsake pripombe in sprejemljivega predloga bomo veselili in ga poskušali tudi upoštevati. Zelimsi tudi več sodelovanja s krajevnimi skupnostmi in delovnimi organizacijami, — če nas boste povabili, bomo radi prišli in zapisali vse, kar je zanimivega za širši krog bralcev oziroma poslušalcev.

Ob koncu bi želeli opozoriti vse občane in delovne ljudi, ki bodo o omenjenih programih še razpravljali, da naj se poglobijo v vsebino in tvorno sodelujejo pri oblikovanju programov tako osrednje kot lokalne novinarske hiše.

N. D.

Z ZASEDANJA ZBOROV SO PTUJ

Delavci v združenem delu o skupni in drugi porabi

Na ločenih sejah zborov skupščine občine Ptuj, ki so bile v torek, 7. novembra, je bila osrednja tema razprave — predlog izhodišč za oblikovanje skupne porabe v občini Ptuj za leti 1979 in 1980. Po obširni razpravi, izmenjavi vprašanj, odgovorov in pojasnil, so vsi trije zbori sprejeli sklepe v približno enakem besedilu.

Vsak zbor je sprejel informacijo o izhodiščih za oblikovanje skupne in druge porabe v občini Ptuj za leti 1979 in 1980.

Vsak zbor je tudi priporočil delavcem v združenem delu, da pri sprejemanju programov in opredeljevanju za združevanje sredstev interesnim skupnostim družbenih dejavnosti upoštevajo stališča in ugotovitve izvršnega sveta in razprave na seji zbora.

Na podlagi teh sklepov je bil delavcem v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela poslan cel „paket“ samoupravnih sporazumov in dopolnil ali aneksov k samoupravnim sporazumom. O njih bodo delavci razpravljali in odločali z neposrednim izrekanjem. Rok za predložitev sklepov o pristopu k samoupravnim sporazumom je 10. december 1978.

Krajše povzetke iz obširnega gradiva, ki je bilo osnova za razprave na sejah temeljnih delegacij in na zborih skupščine občine Ptuj, skupno s stališči, priporočili in ugotovitvami izvršnega sveta SO Ptuj ter kratek povzetek razprave na sejah zbora združenega dela, zbora krajevnih skupnosti in družbenopolitičnega zbora objavljamo na 7. in 8. strani.

FF

PRIZNANJA ZA 4500 KG MLEKA

Pomembni uspehi pri reji krav molznic

Živinorejska poslovna skupnost Slovenije je pred dnevi v Ptujju, v obravskem zavodu za veterinarstvo in živinorejo pripravila priznanja za selekcijske uspehe pri reji krav molznic. V imene slovenske skupnosti za živinorejo je priznanja kmetovalcem in mariborskemu Agrokombinatu izročil Mihael Ledinek, ki je ob tej priložnosti poudaril kako pomembno je, če kmetovalci upoštevajo strokovne nasvete veterinarjev in živinorejcev. Priznanja so dobili tisti organizirani rejci in tista družbena gospodarstva, ki so s svojimi čredami v preteklem obdobju dosegli v povprečju več kot 4500 kilogramov mleka na kravo.

Z območja kmetijske zadruge Rače je priznanje dobil kmetovalec in

V imenu živinorejske poslovne skupnosti Slovenije je dobitnikom priznanja izročil Mihael Ledinek. foto: zk

kooperant Alojz Fingušt iz Orehove vasi, pri KZ Hoče so bili kar štirje takšni rejci in sicer so visoka priznanja sprejeli Jože Lobnik iz Bohove, Franc Florijančič iz Miklavža pri Mariboru, ter Darko in Franc Selinšek iz Starš. V KZ Drava v Vuzenici je priznanje sprejel Franc Gašpar iz Radelj ob Dravi. Na območju Kmetijske zadruge Maribor je priznanje sprejel Peter Kranfogel iz Dragočeve. Med družbenimi gospodarstvi pa je priznanje sprejel mariborski Agrokombinat, TOZD Kmetijstvo in sicer za visoko mlečnost v farmi Pekre.

zk

SREDIŠČE OB DRAVI

Nova TOZD

O dislociranih obratih smo v zadnjem času veliko pisali in govorili. Prav je bilo, da smo prereševali vlogo in dejavnost dislociranih obratov, kajti nekateri izmed njih so imeli vse pogoje, da postanejo temeljna organizacija združenega dela, kjer bodo delavci razpolagali z dohodkom in samoupravno odločali o usodi svojega dela.

O tem so razpravljali tudi člani komiteja občinske organizacije ZKS v Ormožu, ko so se sestali v prostorih obrata Mizarstvo in žaga v Središču ob Dravi, ki je dislocirani obrat podjetja za notranjo opremo Slog Maribor. Člani komiteja so skupno z delavci ugotovili, da so samoupravna prizadevanja v minulem obdobju bila šibka in zaradi tega tudi ni stekla nobena konkretna akcija o ustanavljanju TOZD. Pred približno letom dni so se delavci na referendumu odločili proti novemu samoupravnemu preoblikovanju obrata in sicer z razlogom, da bodo delavci v TOZD v slabšem položaju, morali bodo pokriti primanjkljaj itd.

Na seji komiteja so se dogovorili, da se referendum ponovi in se v tem letu organizirati delavce v temeljno organizacijo združenega dela. Pred tem pa bo treba opraviti vrsto nalog. Prav gotovo imajo pri vsem tem odločujočo besedo prav delavci obrata Mizarstvo in žaga.

zk

SLOVENSKA BISTRICA

Žena-mati
in proizvajalka

V občini Slovenska Bistrica se že leta srečujejo s problematiko zaposlovanja žensk. Prav to pa je tudi vzrok, da se morajo mnoge voziti na delo v oddaljene industrijske centre kot so Maribor, Slovenske Konjice pa tudi v Velenje in tako proti svoji volji zapostavljajo družinske obveznosti.

V industriji bistrske občine je največ žena zaposlenih v IMPOLU in Stoklo v Slovenski Bistrici, EMI v Poljčanah ter dveh mlajših kolektivih ISKRA Tela Ljubljana z enotami v Makolah in Poljčanah. Prav v teh sredinah pa se te dni pripravljajo na izvedbo posebnih problemskih konferenc o ženi v proizvodnji. Na teh konferencah, ki jih organizira svet za družbenoekonomski in družbenopolitični položaj žensk, bodo največ pozornosti posvetili vplivom proizvodnje tehnologije na žene, otroškemu varstvu zaposlenih mater, varstvu družine, socialni problematiki kot tudi njihovem zdravstvenemu položaju.

Na osnovi zaključkov teh problemskih konferenc kot tudi iz odgovorov na posebne vprašalnike, ki so jih sprejele vse delovne organizacije kjer je zaposleno večje število žensk, bodo pripravili problemsko konferenco v občinskem merilu.

Zaključki pa bodo osnovno vodilo in dopolnilo delovnega programa sveta za družbenoekonomski in družbenopolitični položaj žensk, Viktor Horvat

V letu 1980 že prek
500 delavcev

Že leta 1973 je bila na novi lokaciji v Rogoznici pri Ptuj, kjer so dve leti kasneje odprli proizvodne prostore LABODA TOZD DELTA Ptuj, načrtovana tretja faza proizvodnih prostorov v izmeri 2000 kvadratnih metrov uporabne površine, ki bodo v glavnem namenjeni proizvodnji in v manjšem delu tudi povečanju skladiščnih zmogljivosti.

Kot nam je povedala direktorica temeljne organizacije Dragica Novakova, načrtujejo, da bo investicija v osnovna sredstva veljala okrog 13 milijonov dinarjev ter omogočila novo zaposlitev stotih delavcev v neposredni proizvodnji. S tako povečanimi zmogljivostmi bo štel kolektiv Delte 525 delavcev od katerih so v glavnem ženske.

Kljub tej novi investiciji pa tovornje proizvodnje ne bomo povečevali v Sloveniji, ker se bo kompletna Labodova proizvodnja spraj preselila v Ptuj, proizvodnjo v Novem Mestu pa bodo zaradi pomanjkanja delovne

Če bo steklo vse po načrtih bo v ptujski DELTI do leta 1980 zaposlenih že prek 500 delavcev, predvsem žensk.

foto: zk

sile preusmerili v druge izdelke tekstilne industrije iz tako imenovanega težjega programa.

Odločitev, da v Ptuj nadaljujemo z gradnjo, je brez dvoma razveseljiva novica, ker čaka na zaposlitev še vedno okrog 600 žensk, veliko prošnji pa dobijo tudi samoupravni organi in Delti na katere se nezaposlene ženske tudi neposredno obračajo.

V kolikor bodo priprave, zbiranje potrebnih sredstev in druge aktivnosti v zvezi z gradnjo novih poslovnih prostorov Delti v Rogoznici, stekle po predvidenih načrtih, bodo lahko začeli s priučevanjem novih delavcev s prvim avgustom prihodnje leto, proizvodnja pa bi stekla normalno v letu 1980.

mš

Razprava
o urbanističnih
dokumentih

Do predvidoma 10. decembra bodo v samoupravnih organizacijah in skupnostih ptujске občine potekale javne razprave o urbanističnem programu občine Ptuj in urbanističnem načrtu mesta Ptuja. Organizator razprave je odbor za urbanizem, komunalne in stanovanjske zadeve pri IS SO Ptuj skupno z oddelkom za gospodarstvo in urbanizem. V razprave pa se bodo aktivno vključevali tudi predstavniki pripravljalca dokumentov — Zavoda za urbanizem Maribor.

V dokumentu je nakazan splošen in celovit pregled razsežnosti občine in mesta Ptuj, poleg tega pa še smeri in naloge daljnosežnega ekonomskega, socialnega ter prostorskega razvoja do leta 2000. Priprave na izdelavo urbanističnih dokumentov so potekale usklajeno in študijsko ter ob prisotnosti nosilcev razvoja.

Javne razprave so določene s posebnim razpisom. Med prvimi pa so o urbanističnih dokumentih razpravljali v krajevnih skupnostih Trnovska vas, Juršinci in Gorišnici. V Podlehniku, Kidričevem, Majšperku bodo razprave 21. novembra. Pričakovati je, da se bodo v razprave poleg občanov iz omenjenih krajevnih skupnosti, vključili tudi občani iz sosednjih krajevnih skupnosti. Na območju novoustanovljenih skupnosti bo razprava 22. novembra. Predvideva pa se tudi, da bodo o dokumentih razpravljali v posameznih interesnih skupnostih, delovnih organizacijah, samoupravnih organizacijah oziroma skupnostih.

V razpravah, v katere se bodo polnoštevilo vključili občani, bo potrebno med drugim ugotoviti, kako so izhodišča celovitega razvoja upoštevana v dokumentih in ob enem njihovo prisotnost v organizaciji dejavnosti in uporabi prostora.

MG

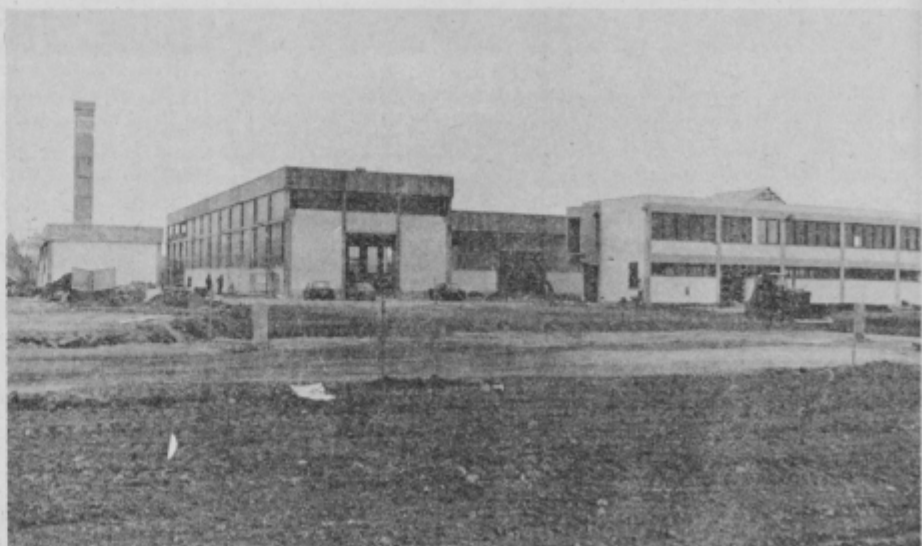
NOVI PROIZVODNI PROSTORI TOZD ELEKTROKOVINAR PTUJ

Boljši delovni pogoji

Delavci TOZD Elektrokovinar iz Ptuja opravljajo svoja delovna opravila in naloge v zelo slabih pogojih. Ničkolikokrat njihovo zahtevno in težko delo motijo dež, sneg in mraz. Slabi delovni pogoji prav gotovo vplivajo na produktivnost in razpoloženje do dela. Zato ni naključje, da so se v temeljni organizaciji odločili za novo naložbo v višini 32 milijonov dinarjev. 20 odstotkov denarnih sredstev prispeva

gradnjo novih proizvodnih prostorov so se odločili tudi zato, ker so se v Elektrokovinarju odločili za preusmeritev proizvodnje. Tako bodo še v večji meri izdelovali cisterne za tekoča goriva in naprave za mehčanje vode pri centralnem gretju.

Z izgradnjo prostorov in z uvajanjem nove tehnologije bodo v temeljni organizaciji zaposlili 40 novih delavcev. Tako bo TOZD v prihodnjem letu imela okoli 350 zaposlenih. Tovarno, kjer so

Ob boljših delovnih prostorih in ob sodobni tehnologiji bo tudi produktivnost dela boljša.

foto: zk

temeljna organizacija, ostalo pa so bančni krediti.

V industrijski coni mesta Ptuja, ob Rogozniški cesti, raste nova tovarna, v kateri bo delo veliko lažje, kvalitetnejše in produktivnejše. Za

dve proizvodni hali v izmeri 1500 kv. metrov, energetski objekt s koltarno in upravno poslopije, bodo po programu predali namenu okrog novega leta.

zk

OTROŠKO VARSTVO

Svet Vzgojnovarstvenega zavoda Ptuj je v preteklem tednu sprejel sklep o povečanju normativov v ptujskih enotah. Razlog so bile velike potrebe po varstvu v novoustanovljenih krajevnih skupnostih in enakomerna razdelitev dela po posameznih enotah. S povečanjem normativov so pridobili 51 prostih mest, vendar so nekatera bila zasedena že pred tem, saj so vzgojiteljice na prošnjo staršev marsikdaj sprejele otroka ali dva več.

V jaslih so povečali normative od 11,12 in 16 v skupinah na 12,13 in 15. To so otroci v starosti od 8 mesecev do 3 let. Prav v tej starostni skupini ostaja iz leta v leto več neresenih prošelj za sprejem zaradi pomanjkanja prostora. V jaslih so namreč skupine zaradi težjega dela manjše, saj gre za otroke, ki jih je potrebno previjati, umivati, hraniti — skratka za „dojenčke“, če jih še smemo tako imenovati.

Zato so nekoliko večje možnosti v vrteških skupinah, kjer so normative povečali v vsaki skupini za 2 mesti. Tako je sedaj v mlajši skupini 20, v srednji mlajši 22, v srednji 24 in v starejši skupini 26 otrok. Tako je torej v ptujskih 7 enotah pridobljenih 51 mest. Zato je komisija 10. novembra sprejela v vrtec 32 otrok letnik 1975 in 1976, za katere so starši dali prošnje za sprejem v vrtec.

Trenutno pa je doma 32 otrok, ki so redno obiskovali vrtec, pa so sedaj njihove matere na

porodniških dopustih. Po 16. členu samoupravnega sporazuma o določanju višine oskrbnine v vzgojnovarstvenem zavodu Ptuj, ki jo plačujejo starši, lahko starši med porodniškim dopustom vzamejo otroka iz vrta, zavod pa zagotavlja, da se lahko otrok po končanem porodniškem dopustu vrne v zavod, s tem da mu je mesto zagotovljeno. Tako lahko v vrtec na račun tistih, ki ostanejo doma, sprejmejo druge otroke, saj iz prakse vedo, da je vedno nekaj takih, ki ostanejo doma 8 mesecev, tako da je na voljo dovolj mest.

Po povečanju normativov pa v VVZ Ptuj ugotavljajo, da je ostalo še 14 prostih mest, ki bi jih bilo potrebno razpisati. Za letnik 1974 so 4 prosta mesta, za letnik 1972 jih je 7, za letnik 1973 pa so še tri prosta mesta. Kljub poslanim prošnjam, kljub povečanim normativom, pa je ostalo izven organiziranega družbenega varstva precej otrok — letnik 1976 — 60, letnik 1977 — 56 in letnik 1978 — 40 otrok. Največ je bilo sprejetih otrok, ki so se rodili v letu 1976, medtem ko v jasliške skupine niso sprejemali na novo. To pomeni, da je potreba po gradnji jasli še kako velika — ob podatku, da je ostalo 40 otrok letnika 1978 izven varstva je upoštevati, da je mnogo tudi tistih, za katere starši niso dali prošnje, ker vedo, da ni možnosti za sprejem. Ptujska jasliška skupina je največja, saj imajo 9 jasliških in 9 mlajših skupin — torej je na območju Ptuja, skupaj s Hajdino 18 takih skupin.

Zanimivo pa je, da je običajno dovolj prostih mest v starejših skupinah. V VVZ Ptuj so nam povedali, da starši dostikrat izpišejo otroka iz vrta in ga pošljejo v malo šolo — za to se odločijo zaradi cene, ki je za malo šolo nižja, obsega pa 120-urni program, nekateri pa zato, da bi se otrok navadil na samostojno življenje, ki ga čaka leto zatem, ko prične obiskovati osnovno šolo.

Zato se dogaja, da so nekatere skupine pre-malo številčne, pod normativi. Tako bodo v prihodnjem letu v VVZ Ptuj oblikovali skupine glede na število prošelj za posamezne letnike in ne tako kot doslej, ko so skupine določali vnaprej. Sedaj je na primer v vrtec na Hajdino prišlo do tega, da imajo dve mlajši skupini, ki sta številčno tako šibki, da ju bodo združili. S tem bodo oblikovali eno mlajšo in eno srednjo skupino ter pridobili 12 prostih mest.

Takšna je torej trenutna situacija v ptujskih enotah — na mestnem območju z bližnjimi okolico. Veliko upanje za matere, ki bodo rodile v prihodnjem letu, so jasli, ki bodo v letu 1979 zgrajene na Zihlerovi ploščadi. Ob vseh teh podatkih pa ne moremo iti mimo dejstva, da smo ob planirani gradnji vrtecev pozabili na najnujnejše — na jasli. Torej je prav, da to napako že v prihodnjem letu popravimo.

N. D.

RUDI PERŠAK, DELEGAT 8. KONGRESA ZVEZE SINDIKATOV JUGOSLAVIJE

PROTI URAVNILOVKI

Rudi Peršak, vodja sadjarske proizvodnje v ormoškem Jeruzalemu, je ugleden družbenopolitični delavec v občini Ormož. Pred 9. kongresom slovenskih sindikatov je bil predsednik občinskega sveta ZSS Ormož, danes je predsednik konference osnovnih organizacij ZSS v Kmetijskem kombinatu, poleg tega deluje v socialistični zvezi, zvezi komunistov in v organih krajevne skupnosti. Ni naključje, da so ga delavci izbrali za delegata 8. kongresa jugoslovanskih delegatov, kajti Rudi Peršak je delavec, ki teži za tem, da mora sleherni delavec natančno vedeti, kako gospodarji njegova organizacija.

Kako ocenjujete sedanje pokongresne aktivnosti v občini Ormož?

„Po kongresu slovenskih sindikatov je občinski svet ZSS začel aktivno delovati predvsem pri krepitvi vloge in položaja delavcev v družbenoekonomskih odnosih, drugo področje dela obsega razvoj proizvodnih sil in krepitev materialne podlage in kot tretja naloga družbenopolitično izobraževanje in usposabljanje sindikalnih delavcev. Slednje področje zajema konkretno izobraževanje delegatov in usposabljanje sindikalnih delavcev v osnovnih organizacijah in skupinah. Aktivnost bomo okrepili takrat,

ko bomo zavestno pričeli z delom v sindikatu in se zavedali, da je sindikat namenjen delavcu. Uspehi so že vidni. Tako se danes delavci aktivno vključujejo v razprave o uveljavljanju in uresničevanju zakona o združenem delu in nadaljujejo za preobrazbo celotne družbe. S prepisovanjem raznih aktov in dokumentov ne bomo v združenem delu ničesar pomembnega dosegli. Zato je naloga vseh nas, da s skupnimi močmi ustvarimo takšne pogoje dela in nagajevanja, ki ne bodo v škodo delavcu in ne v korist tehnokratov in drugim negativnim silam. Menim, da bo v prihodnje treba nekoliko spremeniti oziroma poenostaviti samoupravne akte, kajti le tako jih bodo delavci razumeli in se po njih tudi ravnali.“

Ko že govoriva o zakonu o združenem delu, ocenite uresničevanje zakona v vaši delovni organizaciji?

„V DO Jeruzalem Ormož so sedaj štiri temeljne organizacije in ob tem moram reči, da smo nekoliko v zaostanku za uresničevanjem določil iz zakona o združenem delu, vendar sem prepričan, da bomo do 11. decembra uskladili vse samoupravne akte in po njih pričeli tudi delati in nagajevati. Nekateri akti niso mogli nastati zategadelj, ker smo vse sile namenili novemu organiziranju. Tako so sedaj štiri

temeljne organizacije združene v delovno organizacijo.“

Delate na kmetijskem področju, kaj lahko rečete o ormoškem kmetijstvu in o aktualnostih združevanja kmetov oziroma celotnega kmetijskega prostora?

„Pred kratkimi je bil v javni razpravi takimenovan paket novih zakonov o združevanju kmetov in razvoju kmetijske politike, moram poudariti, da smo v občini Ormož pričakovali nekoliko več aktivnosti v zvezi s tem, toda odziv ni bil takšen kot bi moral biti. Kljub temu, da razvoj kmetijstva ubira hitra pota, v občini nekoliko zaostajamo za razvojem, ki smo ga zapisali v srednjeročne plane. Še naprej ostajajo pasivni kraji, s tem pa tudi zaostajamo za idejo združevanja. Odprta so tudi vprašanja o zagotovitvi socialne varnosti kmetov, perešeni so problemi ostarelih občanov in obdelava njihovih zemljišča itd. Najprej moramo rešiti vsa ta ekonomska vprašanja, šele nato seči po novih zamislih. Spregovoriti je treba tudi o melioracijskih prizadevanjih tako v občini Ormož kot tudi v ostalih občinah podravske regije. V mislih imam proizvodnjo sladkorne pese in na melioriranih zemljiščih bi morali pridelati zadostno količino tega pridelka, sedaj zaostajamo za tem.“

In vaše delo?

„Sem vodja sadjarske proiz-

vodnje. Spominjam se, da smo pred 15. leti začeli skoraj iz nič, danes pa imamo 280 hektarjev rodnih in pripravljenih površin za intenzivno proizvodnjo sadja. Prav gotovo je prav, da ob tej priložnosti poudarim težave, ki nam jih povzročajo vse vremenske ujme, spomladanske pozebe, toča itd. V tem letu smo imeli 100 odstotno pozebo in smo zaradi tega v velikih težavah, kajti ne bomo uspeli realizirati naših zastavljenih programov. Za nas je pomembna solidarnostna pomoč, vendar je ta ostala le skromna želja na papirju in bo izgubo morala pokriti delovna organizacija.“

Produktivnost?

„V neposredni proizvodnji smo naredili že precej. Nagajevanje smo spoznali, vendar ne vsi. Tako se srečujemo s problemom nagajevanja pri strokovnih kadrih. V delovni organizaciji pripravljamo dopolnilni sistem nagajevanja, v katerega bodo vključeni tudi ti kadri. Ob tem se pojavlja vprašanje, kako bodo nagajevani tisti delavci, ki so v tako imenovani nematerialni proizvodnji. Če lahko podam splošno oceno, potem ugotavljam, da smo v zvezi s produktivnostjo zadovoljni, kajti ta iz dneva v dan bolj raste. Pomankljivost, ki jo je opaziti pri delu je zmanjšana odgovornost in zavzetost do dela in sredstev. Danes produktivnost

Rudi Peršak: „Vzpostaviti zvezo med delavcem in dohodkom“

Foto: zk

merimo po treh kriterijih in sicer po količini, kvaliteti in gospodarstvosoti. Ob teh zamislih novega sistema nagajevanja bi morali „obračunati“ z uravnilovko, ki se nam je v zadnjem času kar skrivoma vtihotapila med delavce in sicer pri tistih, ki imajo strokovno izobrazbo, srednjo, višjo ali visoko. Sindikat se mora proti tem pojavom odločno zoperstaviti in biti boj proti uravnilovki. V delovni organizaciji potrebujemo kreativne delavce, bodisi to v pisarnah kot v neposredni proizvodnji in prav zaradi tega uravnilovka ni na mestu.“

Kaj vam pomeni sodelovanje na kongresu in kakšno temo pripravljate?

„Po poslovniku je predvideno, da bo delo na kongresu teklo v

sedmih komisijah. Upam, da bom sodeloval v komisiji za vprašanja družbenoekonomskih odnosov in naloge sindikatov pri tem. Če ne bo ponavljanj, bom sodeloval s temo o dohodkovnih odnosov in dohodkovna povezanost v agrokompleksu. Mislim, da je na tem področju še veliko odprtih vprašanj in bi se želel dotakniti dohodkovnih odnosov med primarno proizvodnjo in trgovino.“

Sodelovanje na kongresu je pravzaprav zaupanje delavcev do mene in bom tako lahko z njihovo pomočjo razgrnil vse probleme s katerimi se srečujemo v neposredni proizvodnji. Sodelovanje pa je tudi obveznost, kajti posredovati bom moral vsa sprejeta stališča in jih kot taka podati sredini, kjer živim in delam.“

zk

Ob jubileju ptujske ljudske in študijske knjižnice

Ljudska in študijska knjižnica Ptuj praznuje letos pomembno obletnico svojega delovanja. Mineva namreč trideset let, odkar je bila ustanovljena v Ptuj pomembna kulturna institucija, to je študijska knjižnica, in obenem dvajset let, ko se je ta združila s precej starejšo ptujsko ljudsko oz. mestno knjižnico v sedanje ustanovo, to je Ljudsko in študijsko knjižnico Ptuj. K tema dvema jubilejema pa lahko priključimo še 85-letnico nastanka knjižnice ptujskega Muzejskega društva, pozneje skoraj redno imenovane Ferkove, ki je predstavljala dejansko zametek nastali študijski knjižnici leta 1948, saj so prav knjige te Ferkove ustanove predstavljale ob ustanovitvi študijske knjižnice njen osnovni knjižni fond. Tako torej mineva letos tudi 85 let od nastanka prve javne strokovne knjižnice v našem mestu.

Ljudska in študijska knjižnica si je prizadevala v letošnjem letu s svojo dejavnostjo dostojno praznovati vse omenjene jubileje. Skrbela je za nabavo knjižnih novitet, katerih število je že doslej v tem letu preseglo številko 4000.

Povečal se je obisk v vseh oddelkih knjižnice in z njim tudi izposoja knjig. Tudi akcijska dejavnost je bila zelo živahna, saj je knjižnica pripravila 9 razstav in 2 literarna večera, kar lahko štejemo za uspeh, posebno še, ker so tako razstave kot literarna večera privabila veliko število obiskovalcev. Manj uspeha je žela pri ureditvi knjižničarske mreže na našem podeželju. Vendar matična knjižnica sama celotne reforme knjižničarstva na našem območju ne more izpeljati. Tu poteka še vedno vse po starem — strokovna pomoč pri urejanju podeželskih ljudskih in šolskih knjižnic in deloma tudi skrb za obogatitev knjižnega fonda. Vse to pa je seveda odločno premalo.

Mnoge vaše knjižnice komaj še živijo, druge ne delujejo, saj imajo preveč zastarele knjižni fond; le redke med njimi še zaslužijo svoje ime. Potujoča knjižnica je organizirana še vedno s kovčki. To

pa je povsod drugje pri nas skorajda že preživela oblika.

O srednja ptujska knjižnica se je v okviru svojih možnosti posvečala tudi vzgoji mladih bralcev, zbirala in urejala domoznastveno gradivo ter seznanjala občinstvo po sredstvih javnega obveščanja s knjižnimi novitetami, ki so se znašale na njenih policah. Letos je odprla dvoje novih izposojevališč v delovnih organizacijah. Pa tudi strokovno-znanstveno raziskovalno delo v tem letu ni šlo mimo ptujskih knjižničnih delavcev, saj so sklenili, da ob jubileju svoje ustanove izdajo publikacijo, ki naj spregovori o nastanku in delovanju vseh knjižnic na ptujskem in omoškem področju. Zbiranje podatkov je zahtevalo precej dela, predvsem pa veliko časa. Toda ves ta trud ni bil zaman, kajti omenjeni zbornik je pravkar izšel in je na voljo vsem, ki jih zanima to področje naše kulturne dejavnosti.

V prvem delu jubilejnega zbornika ptujske Ljudske in študijske knjižnice se bo lahko bralec seznanil z ustanovitvijo, razvojem in delovanjem vseh oddelkov LISK Ptuj do danes, prav tako pa tudi s knjižnimi dragocenostmi, ki jih hrani ptujska knjižnica. Drugi del je posvečen razmišljanju o knjigi, ki je pomemben dejavnik v naši samoupravni socialistični družbi, in predstavitvi internega dela v knjižnici. V tretjem delu pa vabi publikacija bralece v razne druge nekdane in sedanje ptujsko-omoške ljudske in šolske knjižnice. Na koncu je objavljena še bibliografija sestavkov o knjižničarstvu na našem področju.

V splošnem predstavlja publikacija hotenja, prizadevanja in tudi uspehe ptujskih knjižničnih delavcev, ki ob jubileju svoje ustanove ne terjajo nobenega priznanja, saj jim je največje zadovoljstvo zavest, da opravljajo pomembno delo — skrbeti, da bi prispela dobra knjiga v roke slehernemu občanu.

Pri omenjenem prizadevanju pa seveda ne manjka številnih težav,

ki pestijo knjižnico že nekaj časa, v zadnjem obdobju pa postaja to stanje že prav kritično. Gre namreč za silno prostorsko stisko in za njeno rešitev, ki ji sami knjižnični delavci niso kos. Naj ne bo zamere, če zapišemo, da je zelo malo posluha pri tem pokazala tudi Skupščina občine Ptuj, ki je hkrati ustanovitelj knjižnice. Da bi zagotovili normalno poslovanje ljudskega mladinskega oddelka, dokler ne bi knjižnica prišla do svojih novih prostorov, je teklo prizadevanje v to smer, da bi knjižnica za svoje normalno in uspešno delovanje pridobila sosednje prostore ljudskega in mladinskega oddelka v Krempljevi ul. 2, od koder se misli v kratkem izseliti uprava trgovskega podjetja „Izbira“. Toda SO je, kljub sklepu skupščine Kulturne skupnosti občine Ptuj, da mora omenjene prostore dobiti knjižnica, vztrajal na tem, da jih uporabi zase.

Dokumentacija kaže, da ji je bila Samoupravna stanovanjska skupnost občine Ptuj pri takojšnji izstavitvi odločbe v dneh naše zahteve kar najbolj naklonjena. Pri tem je treba povedati, da gryza veliko škodo, če upoštevamo lokacijo ljudske knjižnice. Kakšna je to kratkovidnost in gluhost za reševanje tistih vprašanj, ki jih je ob koncu preteklega leta tako krepko zastavila v svoji akciji SZDL glede družbenega in ekonomskega položaja knjige! Mogoče je prav, da razkrije knjižnica ob svojem jubileju vsi svojo perečo problematiko.

Najhušji problemi, ki pestijo knjižnico, so torej prostorska stiska, nezadostna kadrovska zasedba in premajhna finančna sredstva, s katerimi ni mogoče dopolnjevati knjižne zaloge v potrebni meri. Za knjižnico so premajhni in neustrezni prostori največja ovira pri izvajanju njenih nalog. Knjižnični delavci so že večkrat opozorili merodajne forume v občini, da je potrebno takoj pristopiti k reševanju vprašanja novih knjižničnih prostorov, ker je stanje že prav nevzdržno. Stvari pa se ne morejo premakniti z mrtve točke.

Oglejmo si stanje po oddelkih.

Študijski oddelk domuje na Trgu svobode 1. Njegovi prostori so dejansko v dveh zgradbah: v stavbi minoritskega samostana, kjer sta skladišče knjig in hodnik, na katerem prireja knjižnica razstave.

V II. nadstropju nove poštne stavbe pa so upravni in delovni prostori knjižnice ter čitalnica študijskega oddelka. Oddelk razpolaga s preko 62000 knjižnimi enotami. Letni prirast je okrog 4000 knjig ter 700 revij in časnikov. Zaradi tega je njegovo skladišče, ki meri 230 kv. m, že povsem zatrpno. Postaja resno vprašanje, kam z novimi knjigami in revijami. Skladiščnih prostorov in hodnika, na katerem lahko prireja knjižnica edinele razstave, ni mogoče ogrevati in so v zimskem času prava ledenica.

Tudi čitalnica študijskega oddelka s 24 sedeži postaja zaradi vedno večjega števila študentov in dijakov, ki se kot bralci zatekajo vanjo, med 10 in 16. uro že pretesna. Razen tega je to prehodni prostor, torej neprimerna za študijsko čitalnico, hkrati pa je še izposojevalnica knjig na dom. Močno premajhen je poleg nje prostor za obdelavo knjig, ki meri 26 kv. m, v njem pa del 7 knjižničnih delavcev, občasno pa še referent za matično službo.

Kako daleč je to od normativ, ki podarja knjižničnemu delavcu 8 do 10 kv. m delovnega prostora!

Razen tega knjižnica ne ve, kam naj se umakne s 25.000 knjigami, ki jih ima postavljene na knjižnih policah v celici nekdanjih ptujskih zaporov na Prešernovi ulici. Od tam se bo knjižnica s knjigami morala umakniti v najbližji prihodnosti, saj omenjeno stavbo obnavljajo za oddelk muzeja NOB. Ljudski oddelk knjižnice deluje v enem prostoru v

Krempljevi ul. 2 in razpolaga s preko 11.000 knjigami. V njem je čitalnica z 12 sedeži. Prostor bi ustrezal, če ne bi tudi že postajal premajhen.

Mladinski oddelk je izposojevalnica s prostim pristopom do knjig prav tako v Krempljevi ul. 2 in meri vsega 20 kv. m.

Oddelk ima že čez 11.000 knjig. Če pomislimo, da nastopi obdobje, ko obišče ta oddelk dnevno tudi 80 in več izposojevalcev, je delo knjižničarja zares nemogoče, posebno še, ker mora imeti zaradi prostorske stiske določeno število knjig na policah v dveh vrstah. Tu ni več prostora za namestitve dodatnih knjižnih polic pa tudi pravilničnih ur in drugih prireditev za vzgojo mladih bralcev v oddelku ni mogoče prirejati. In kaj zahteva normativ za mladinski oddelk knjižnice? Čitalnico z najmanj 30 sedeži, prost pristop do knjig, prostor za katalog in razstavnici prostor!

Potujoča knjižnica nima lastnega prostora. Referent za matično službo dela občasno v oddelku za obdelavo knjižničnega gradiva, občasno pa v skladišču (poleti, ko ni mraza). Knjige potujoče knjižnice so kar na hodniku študijskega oddelka v zaprtih omarah.

Pereča je tudi kadrovska problematika v Ljudski in študijski knjižnici je zaposlenih 14 delavcev, in sicer: ravnatelj, računovodja, tajnik, administrator v oddelku za strokovno obdelavo knjig, bibliotekar, 2 višja knjižničarja-katalogizatorja, 2 višja knjižničarja-izposojevalca v študijskem oddelku, višji knjižničar-referent za matično službo, 2 knjižničarja-izposojevalca v študijskem oddelku, višji knjižničar-referent za matično manipulacijo, čistilka in kurir s polovično zaposlitvijo.

Da bi lahko knjižnica realizirala zastavljene cilje, bo nujno potrebn okrepiti kadrovsko zasedbo.

Knjižnica bi nujno potrebovala še enega bibliotekarja, 2 višja knjižničarja, 1 knjižničarskega manipulant in knjigoveza. Z novimi namestitvami bi pospešila obdelavo knjižničnega gradiva ga tako hitreje dajala v uporabo bralecem. Podaljšala bi lahko izposojevalni čas v ljudskem in mladinskem oddelku, eden od bibliotekarjev bi se lahko posvetil strokovni obdelavi knjižničnega gradiva, drugi pa samo domoznastveni dejavnosti, raziskovalnemu delu, akcijam in popularizaciji knjižnice. Razen tega bi ustanova z 90.000 knjižnimi enotami in z vso tekočo slovensko periodiko nujno potrebovala tudi knjigoveza. Le tako bi lahko broširanim knjigam podaljševala življenjsko dobo, vezala večino revij in marsikatero huje poškodovane knjige popravila, medtem ko jih mora sedaj izločati.

Tudi zaradi nezadostnih finančnih sredstev knjižnica ne more ustrezno dopolnjevati knjižne zaloge. Prav tako ne more dati v vezavo vrednejših broširanih knjig in revij. Ker nenehno naraščajo cene knjigam, bi potrebovala knjižnica za njihov nakup več denarnih sredstev, kajti le tako bi lahko zadostila normativu — 1 nova knjiga na 10 prebivalcev.

Naj ob koncu še povemo, da razstavlja Ljudska in študijska knjižnica Ptuj v teh dneh, to je od 15. do 25. t. m. v prostorih študijskega oddelka razstavo publikacij in člankov o knjižničarstvu v ptujski občini, razstavo, ki je prav tako posvečena 30-letnici knjižnice. Uprava LISK vjdno vabi vse ljubitelje knjige, šole in delovne kolektive, da si jo ogledajo.

Drago ŠULIGOJ

MARIJA HORVAT — DELEGATKA 8. KONGRESA JUGOSLOVANSKIH SINDIKATOV

Soočanje dveh položajev

V torek, 21. novembra bo začel z delom 8. kongres ZS Jugoslavije. Delegatoma iz cele Jugoslavije se bodo priključili tudi delegati iz ptujske občine: Janko Bežjak, Tone Florjančič in Marija Horvat.

Marija Horvat je zaposlena v Kmetijskem kombinatu Ptuj — temeljni organizaciji Farma prašičev; po osnovnem poklicu je kmetijski tehnik in je operativni vodja proizvodne enote centra za reprodukcijo.

Ce na kratko pregledamo njeno življenjsko beležnico, ugotovimo, da je mladost preživela v kmetijsko nerazvitem predelu Haloz. Prav življenje v tem predelu je podkrepilo njeno odločitev za solanje v kmetijski soli in da bi s svojim delom prispevala k dvigu življenjske ravni na tem področju. Že takoj na začetku službovanja; najprej je bila pospeševalka v obratu za kooperacijo; se je srečala s problemi ekstenzivne kmetijske proizvodnje, ki so se tesno prepletali s problemi kmečke žene-gospodinje in matere. V tistem času je tudi pričela z aktivnim delom v krajevni skupnosti.

Cez čas se je zaposlila v sedanji temeljni organizaciji. Delo, ki ga opravlja je izredno odgovorno predvsem se zato, ker se dela z „živim materialom“. Poleg vseh značilnosti je potrebno omeniti, da se prav v tem trenutku nahaja ta proizvodnja v izjemno težkih razmerah. Tu ne gre zgolj za vprašanje rentabilnosti, vpliva subjektivnih sil, bolezni, pomanjkanja surovin, visokih cen krmil; temveč še za problem fluktuacije delovne sile zaradi težkih pogojev dela. Prav tako ni urejen delovni čas, saj je potrebno delati ob nedeljah, državnih praznikih in v deljenem delovnem času. V kmetijski dejavnosti se je z organiziranjem temeljnih organizacij v bistvu stremelo za organizacijo ozkopovezanih proizvodnih panog, v povezavi s tem pa se je zaposlenost uokvirila. Ze tu ponovno naletimo na novi problem, ko ni več zaposlitve za noseče ženske in tudi delovne invalide. Kot pravi Marija Horvatova je iskati izhod iz takšnega stanja v okviru med-tozdovskih dogovorov.

Kakšno je vključevanje kmetijske delavke, v družbeno-politično življenje, je bilo naslednje vprašanje, ki smo ga zastavili, gov. Horvatovi.

Skladno z našim splošnim

družbenim razvojem smo dosegli velik napredek tudi pri vključevanju žensk, zaposlenih v kmetijstvu v delo na najrazličnejših področjih družbenega in političnega delovanja, zlasti v samoupravnih organih in temeljni organizaciji, delovni organizaciji in v okviru družbeno-političnih organizacij ter delegatskih odnosih. Kljub temu pa moramo reči, da z zdajšnjim stanjem ne moremo biti zadovoljni. Vzrokov, da ne dosegamo večjih uspehov je več. Med nje sodijo težki delovni pogoji, obremenitve z domačim delom, veliko delavk pa je tudi takšnih, ki imajo doma majhne kmetije in jih po končanem delu v

Marija Horvat foto: OM

temeljni organizaciji, čaka še delo na domačih njivskih površinah. Takšna obremenitev pa vodi do najrazličnejših obolenj, invalidnosti in tudi do zmanjšanja delovne sposobnosti.

Pri izboljševanju družbeno-ekonomskega in političnega položaja žensk, zaposlenih v kmetijstvu se vedno obstaja vrsta neresenih problemov. Med temi je največji problem varstvo otrok. Otroško varstvo je torej potrebno nujno širiti.

Tov. Horvatova se posebej poudarja, da bi se zlasti sindikalne organizacije morale bolj kot doslej zavzemati za kakovostnejše izobraževanje, poklicno uveljavljanje ženske mladine. Če bi tudi primerjali družbeno-ekonomski in

politični položaj ženske, zaposlene v kmetijstvu s položajem kmečke proizvajalke, bi tudi ugotovili, da je zaposlena ženska v mnogo boljšem položaju. Pri uveljavljanju položaja kmečke proizvajalke smo šele na začetku. Let-a se mora namreč skozi najrazličnejše oblike sodelovanja uveljaviti, saj ji bo združevanje dela, sredstev in zemlje dalo tudi določen samoupravni položaj v zadrugi ali delovni organizaciji. Samoupravni družbeno-ekonomski odnosi v kmetijstvu bodo ustvarili tudi pogoje za hitreje uveljavljanje kmečke ženske, kot ji to pripada v skladu z njenim delom.

Z uveljavljanjem nosilca pogodbe, še posebej tam, kjer je mož zaposlen bo lahko ženska dosegla boljši družbeno-ekonomski in politični položaj. Poleg vprašanj zdravstvenega, invalidskega značaja, bo potrebno še ustrezno rešiti vprašanje socialne varnosti kmečke proizvajalke. Veliko bo potrebno še storiti na področju izobraževanja kmečke ženske. Prav gotovo pa je nujno, da se ustrezno reši tudi vprašanje varstva otrok tudi teh žensk. Nedvomno pa je tudi, da je prihodnost kmetij v preusmeritvi in združevanju proizvodnje. Na kmetijah tudi primanjkuje sposobnih mladih ljudi. Ustvariti je potrebno takšne pogoje, da se bo tudi mlad človek odločil za ustvarjalno in zdravo delo v kmetijstvu.

Vprašanje, ki smo ga načeli je izredno široko; obenem pa še zelo neobdelano, saj smo se ga doslej bolj ali manj zavestno izogibali. O položaju kmetijske delavke in kmečke ženske — proizvajalke tudi nismo govorili na minulem slovenskem kongresu, morda bo o tem več govora na bližnjem kongresu jugoslovanskih sindikatov. Zato tudi tov. Horvatova namerava na kongresu razpravljati o položaju kmetijske delavke in kmečke proizvajalke, seveda če bo mogoče. Sicer pa je potrebno ob tem izreči določeno kritiko, saj bi lahko, če smo že določili, da o tem spregovorimo na kongresu, stanje tudi analizirali.

Marija Horvat je že več let aktivna sindikalna delavka; narada za aktivno delo je tudi udeležba na kongresu. Od kongresa pa pričakuje, da bi omenjena problematiko, podrobneje razčlenil.

Prilavila: MG

Na prispevek Draga Bežjaka iz Maribora „Ali bo Maribor ostal brez spomenika svojemu osvoboditelju generalu Rudolfu Maistru?“, ki smo ga objavili v Tedniku, 12. oktobra 1978, nam je Tomaž Kšela, novinar Tanjuga in član OK SZDL Maribor poslal daljši sestavek iz katerega povzemamo najbistvenejše.

Sestavek je v bistvu odgovor na razmišljanja Draga Bežjaka.

Koordinacijski odbor za pripravo proslave ob 60-letnici bojev za severno mejo pri predsedstvu OK SZDL Maribor bo organiziral proslavo ob 60-letnici, ki bo v Unionski dvorani v Mariboru s slavnostnim govorom in kulturnim programom, po proslavi pa bo za udeležence bojev za severno mejo tovariško srečanje.

Družbenopolitične organizacije in samoupravni organi krajevne skupnosti Sentilj so v soboto, 11. novembra organizirale proslavo, ob tem so v stavbi slovenskega doma v Sentilju odkrili spominsko ploščo, pred stavbo osnovne šole Rudolfa Maistra pa so postavili kip prvega slovenskega generala. Ta kip Rudolfa Maistra je dala mestna občina Maribor odliči v bron že leta 1934. Ob vdoru okupatorja leta 1941 so narodno zavedni občani kip skrili in tako obvarovali pred uničenjem. Nato je kip stal v pokrajinskem muzeju, od leta 1970 je bil spet v zgradbi občinske skupščine, od sobote dalje, pa stoji pred stavbo OS v Sentilju. Povezano s to proslavo so v soboto odprli tudi modernizirano cesto Jarenina—Sentilj v dolžini 5,5 km.

V muzeju NOB v Mariboru je že dalj časa na ogled razstava „Boj za Maribor in severno mejo 1918—1919 na območju Štajerskega obmejega poveljstva“, v Univerzitetni knjižnici pa je razstavljeno „gradivo o prevratu 1918“.

V okviru letošnjega srečanja slovenskih zgodovinarjev je bila v Mariboru organizirana tudi okrogla miza o bojih za severno mejo, na kateri so udeleženci izmenjali mnenja, pogledeli in se medsebojno seznanili z zaključki svojega raziskovalnega in strokovnega dela. Razprava, ki je tekla na tej okrogli mizi bo v celoti objavljena v Zgodovinskem časopisu. V času proslavljanja 60-letnice boja za severno mejo pa bo skupščina občine Maribor podelila tudi domicil odboru borcev za severno mejo Maribor.

Zvezi s tem se velja spomniti tudi na to, da je bil ob 40-letnici boja za severno mejo v Mariboru odkrit spomenik borcem za severno mejo, ki stoji v mestnem parku ob Maistrovi ulici, v Pesnici, Jakobskem dolu in Jarenini pa so bile v preteklih letih odkrite spominske plošče borcem za severno mejo. V Mariboru bo kmalu stala nova šola, njena gradnja bo veljala 50 milijonov dinarjev, nosila pa bo ime po borcih za severno mejo. Na pročelju šole bo umetniška figuralka ponazarjala boje za severno mejo.

Vse to bi Drago Bežjak moral bolj upoštevati, saj številna obeležja in svečanosti, ki niso samo letos, temveč ob vsaki obletnici bojev za severno mejo, ki jih organizira socialistična zveza, dovolj zgovorno pričajo kako visoko cenijo delovni ljudje in občani v naši družbi boje takratnih borcev za severno mejo.

Drago Bežjak pa bi v nasprotju s tem predvsem rad slavil „osvoboditelja“, ki nekako takole začena drugi odstavek svojega sestavka: „Iz nerazumljivih in neutemeljenih razlogov pa v omenjenem programu praznovanj niti z besedičjo ni omenjena postavitev in odkritje dostojnega spomenika osvoboditelju Maribora, s št. okolišč. generalu Rudolfu Maistru, katerega msto to mesto dolguje že polnih 60 let.“

Ce avtor dostej ni spremljal prizadevanj in doseženega na področju celovite historično

materialistične analize vseh vprašanj in obdobjih družbeno zgodovinskega razvoja in z zvezi s tem razprav o vprašanjih, ki so nam nerazumljiva, to še ne pomeni, da so ta vprašanja zavita v „zakleti molk“.

Ce se avtorju nekatere stvari zdijo nerazumljive, to še ne pomeni, da so tudi neutemeljene. Za vse to je moč najti pojasnilo v knjigi dr. Maksu Snuderla „Osvobodjene meje“, ki jo je Drago Bežjak, kakor sam piše pajljivo prebral.

Na koncu tega literarnega in zgodovinskega dela govori Maister med drugim tudi takole: „Mi in ljudstvo se nismo do kraja razumeli. Mi, razumnistvo in meščanstvo, smo imeli v mislih le narodno, politično osvoboditev, tudi za ceno, da bi se nam slabše godilo. Oni pa, ki so živeli trepčje življenje, večina našega naroda, pa so imeli v mislih spremembo življenjskih razmer. Mnogi so bili z nami zato in toliko, kolikor so pričakovali lepšega življenja“... Njegov sogovornik Dobnik pa pravi:

„...A znotraj, kam gremo in kaj počnemo? ... Poslanci se vozijo namesto na Dunaj in v Budimpešti sedaj v Beograd, v aktovkah in glavah pa nosijo isto. Ljudje strajkajo, bojkotirajo skupščine, mi pa streljamo ljudi.“ In na drugem mestu Dobnik pravi: „... Ljudje niso zadovoljni. Pričakovali so več.“

Nesrečni podsedentni Lojz Zgeč je bil prepričan, da bomo zemljo delili. Ostali smo sredi poti. Peli smo pesem in je nismo dopeli.“

Avantgardno jedro slovenskega naroda in njegovega delavskega razreda tistega časa, med katerimi so bili tudi takratni borci za severno mejo, pa je „pelo pesem“ naprej do dokončne nacionalne in socialne osvoboditve slovenskega naroda, za kar se je bilo potrebno še dolgo boriti in za kar je žrtvovalo življenje mnogo revolucionarjev vse od tistih prevratnih dni pred 60 leti pa vse do zmage herojske narodnoosvobodilne borbe in socialistične revolucije narodov in narodnosti Jugoslavije. Revolucionarji in borci, ki so vse življenje vtkali v bitko za nacionalno in socialno osvoboditev naroda in za dokončno osvoboditev človeka in dela, so najgloblje zapisani v srcih delavskega razreda in vseh delovnih ljudi naše socialistične samoupravne družbe. Pri njih so naše korenine. Njihove revolucionarne tradicije oživljamo.

Govnila, gibalna sila tega boja so bile napredne množice revnega kmečkega prebivalstva, delavstva in naprednega izobraženstva ta nova družbena sila, ki je v Sloveniji že nekaj časa obstajala, bila pa je brez odločilnega teoretičnega, taktičnega in organizacijskega vodstva, ki bo to novo družbeno silo pretvorilo tudi v „novo družbeno moč“ — politično vodilno vlogo v bojih za severno mejo pa je imelo meščanstvo. Boj za severno mejo je potekal v času, ko so tudi v tedanji slovenski družbi že razredni antagonizmi povezani z razrednim bojem, ki ga je še posebej vzpodbujalo revolucionarno vrenje v tedanji Evropi.

PRIPOMBA: S poročilom in razmišljanji Tomaža Kšela se povsem strinjam, menimo pa, da bralci, v imenu katerih je svoje vprašanje in razmišljanja zapisal Drago Bežjak, verjetno ne bi postavljali takih vprašanj, če bi bil seznanjen z mnenji in pogledi zgodovinarjev ob zaključku njihovega raziskovalnega in strokovnega dela. Ne bi bilo odveč, da bi srž te razprave objavili tudi v drugih časnikih in ne le v Zgodovinskem časopisu.

Prav tako menimo, da bi morali napraviti tudi celovito marksistično analizo celotnega spleta dogajanj na našem območju v času, ko so borci za severno mejo, bili boj za politično in nacionalno osvoboditev.

Uredništvo

Za boljšo obrambo pred točo

Zemljepisni položaj Slovenije v meteorološkem smislu je tak, da močno spodbuja razvoj nevihtnih oblakov. Delovanje točonosnih oblakov je moč umetno zmanjševati in s tem preprečiti ali vsaj zmanjšati škodo na branjenih zemljiščih od 3 do 5 krat. Doslej je bila obramba pred točo organizirana le v naši — podravski regiji in na Primorskem.

Sedaj je v javni razpravi predlog za izdajo zakona o sistemu obrambe pred točo. Temeljno načelo tega zakona je obvarovati kmetijske pridelke in druge materialne dobrine pred škodo, ki jo povzroči toča. To pa je možno le z enotnim sistemom obrambe pred točo. Spriču izkušnji, ki smo jih na našem območju že pridobili in zaradi koristnosti delovanja sistema obrambe pred točo, lahko izdajo takega zakona le podpremo, saj zagotavlja še čvrstejšo obrambo pred točo, istočasno pa pocenitev delovanja sistema obrambe.

Zbori skupščine občine Ptuj so predlog za izdajo zakona podprli. Ob tem je bil poudarjen poseben družbeni pomen sistema obrambe pred točo, ki ni bistven samo za kmetijstvo, temveč za celotno gospodarstvo. Delegati so tudi opozorili na to, da morajo biti dolžnosti zavarovalnih skupnosti in ustanovitev rizičnega sklada posebej opredeljene v zakonu. Vanj je treba vključiti tudi sporazumevanje z letalsko službo in določiti odgovornosti, če zaradi poletov letal določena območja ne bodo ali bodo le delno branjena.

O ureditvi prodaje na drobno

„Na območju občine Ptuj lahko delovni ljudje sami ali skupaj s člani svoje družine opravljajo prodajo na drobno živil, časopisov, knjig, papirja, vžgalic ter galanterijskih in drugih proizvodov na podlagi pismene pogodbe o delu z organizacijo združenega dela, ki izpolnjuje pogoje za prodajo na drobno s temi proizvodi“ — je zapisano v enem od členov osnutka odloka o ureditvi nekaterih vprašanj s področja zakona o blagovnem prometu, ki je bil v razpravi na zadnji seji zborov skupščine občine Ptuj.

Iz obrazložitve smo lahko razbrali, da je predsedstvo republiške konference SZDL in ČGP Delo zaprosilo vse občine, da bi sprejele ustrezen odlok, na podlagi katerega bi lahko uredili delo prodajalcev časnikov bodisi v kioskih ali na drugih prodajnih mestih, ki po sedanjem sistemu niso rentabilni, ukiniti pa jih ni moč, saj je dejavnost razširjenosti tiska posebnega družbenega pomena.

Glede na določbe ustreznega zakona, lahko občinska skupščina sprejme tak odlok na podlagi mnenja sveta potrošnikov. Zato je izvršni svet SO Ptuj že v začetku junija letos poslal vsem 35 svetom potrošnikov v KS na območju občine dopis z obrazložitvijo zadeve in zaprosilom za mnenje svetov. Odziv je bil sicer bolj slab, verjetno je vmes administrativna malomarnost, ker je odgovorilo le malo svetov potrošnikov, toda večina teh je podprla izdajo takega odloka, kar je bilo izvršnemu svetu podlaga, da je zborom SO Ptuj predložil osnutek odloka, ki so ga vsi delegati enotno podprli.

FF

Zakon o preživninskem varstvu kmetov

Zakon o preživninskem varstvu kmetov ureja pogoje in postopek za pridobitev pravice kmetov do preživninskega varstva, ki oddajo svoje zemljišče družbeno pravni osebi na podlagi odpovedi lastninski pravici ali v obliki izjave, da bo kmetijsko zemljišče po njihovi smrti prešlo v družbeno lastnino, to pa pod pogojem, da je pravico do preživnine možno koristiti ob starosti 65 oz. 60 let in ob oddaji 2 ha kmetijskih oziroma 3 ha gozdnih zemljišč. Preživnina po tem zakonu ni oblika trajnega reševanja in izboljšanja socialnega položaja, pač pa le povečuje socialno varnost ostarelih in za delo nezmožnih kmetov, in to samo tistih, za katerih zemljo obstoji interes za prevzem. To pa pomeni, da možnosti za pridobitev pre-

Značilni čebelnjak v Sitežu v gornjih Halozas

Foto: R

živnine ne bodo enake, ker se bo proces oblikovanja združenih kmetijskih kompleksov v glavnem odvijal na ravninskih predelih. Poglavitna rešitev socialnega položaja kmetov je še vedno njihovo osebno delo in pravice, ki jih pridobijo na podlagi osebnega dela.

K predlogu za izdajo zakona smo v javni razpravi predlagali, da se reši vprašanje preživnine kmetov, ki le-to prejemajo po občinskih odlokih in so družbi zemljo že oddali ter da se proučijo možnosti vrnitve preživnine na moža in ženo. Pripombe so bile upoštevane.

Zbori skupščine občine Ptuj so z manjšimi dopolnitvami in opozorili, da je nujno dopolniti tudi druge predpise, ki so vezani na določila tega zakona, predloženi osnutki sprejeli. Delegacija KS Juršinci pa je v zboru krajevnih skupnosti opozorila na problem starih kmetov, ki svoje imetje izročijo otrokom ali svojcem, teh določila zakona ne ščitijo. Na ta problem opozarjajo zaradi tega, ker se na podeželju čisto dogaja, da stare in za delo nezmožne starše lastni otroci zapustijo, obiščejo jih le ob trgatvi, kolinah in seveda, ko se deduje. Predlagali so, da naj tudi ta problem zajame predlagani republiški zakon.

„Dinar iz kmetijstva nazaj v kmetijstvo“

Zbori skupščine občine Ptuj so na zadnji seji med drugim razpravljali tudi o predlogih za izdajo zakonov in o osnutkih novih kmetijskih zakonov. Med drugimi tudi o predlogu za izdajo zakona o hranilno kreditnih organizacijah s tezami.

Ta predlog ocenjuje stanje na področju hranilništva v SRS kot pomemben vir sredstev, ki so na razpolago za financiranje tekoče in razširjene reprodukcije in je tako pomemben vir investicijskih odločitev in kreditiranja družbeno usmerjene proizvodnje kmetov kooperantov. To je tudi najvrstejša vez med kmetom in zadržno organizacijo.

Novi zakon o hranilno kreditnih službah bo usklajil poslovanje na tem področju z drugo zakonodajo, hranilno kreditnim organizacijam bo prinesel nov pravni položaj, omogočil celovito urejanje finančnih poslov med kmeti in zadržno organizacijo, hkrati pa omogočil

izvajanje njene družbene vloge na vasi. Zato se bodo te službe v prihodnje prav gotovo okrepile in tako uspešneje izpolnjevale svojo nalogo pri razvoju zadržništva.

Ob javni razpravi v ptujski občini so bila podprta stališča Poslovnega združenja zveze hranilno kreditnih služb Slovenije, zato so na predlog izvršnega sveta skupščine občine Ptuj v vseh treh zborih podprli stališča poslovnega združenja, ki ugotavlja že doslej uspešen razvoj hranilno kreditne službe v Sloveniji in meni, da bi s sprejemom predloženih tez zakona zavrli že utečen, od kmetov dobro sprejeti sistem financiranja njihovih naložb.

Nadalje opozarjajo, da v tezah ni jasno določeno kdo ustanovi hranilno kreditno službo in smatrajo, da to službo lahko ustanovi vsaka temeljna in druga organizacija kmetijske ali gozdarske dejavnosti na podlagi samoupravne odločitve kmetov in delavcev. Z novim zako-

nom je treba napraviti tudi korak naprej v aktivnosti hranilno kreditnih služb, da bodo lahko te celovito reševale vsa vprašanja financiranja razvojnih programov združenih kmetov.

Predlagajo tudi, da naj bo hranilno kreditna služba kot samoupravna finančna organizacija pravna oseba z vsemi pravicami, obveznostmi in odgovornostmi. Tudi način jamstva za hranilne vloge, ki je naveden v tezah zakona ni sprejemljiv, zato ga je treba opredeliti boljše. Prav tako predlagajo, da nadomestilo za del obresti od investicijskih kreditov, ki pomeni spodbujanje naložb v kmetijstvo in zaradi cenejšje proizvodnje hrane, mora nujno ostati.

Namen vseh pripomb je, da novi zakon ne bi oviral, temveč pospeševal uresničitev srednjeročnega programa razvoja kmetijstva, da bo še bolj spodbujal interes za povečanje kmetijske proizvodnje.

FF

Stališča, pripombe in predlogi h kmetijskim zakonom

Zbori skupščine občine Ptuj so na seji, 7. novembra 1978 obravnavali besedila novih kmetijskih zakonov, ki jih sprejemajo zbori skupščine SR Slovenije. S tem je na našem območju bil sklenjen tretji krog razprav o „paketu“ kmetijskih zakonov. Konkretno gre za osnutke

- zakona o združevanju kmetov,
- zakona o kmetijskih zemljiščih,
- zakona o preživninskem varstvu in
- zakona o intervencijah v kmetijstvu in porabi hrane.

Iz uvodnega poročila na sejah zborov, ki ga je pripravila Zvonka Knežević, članica občinskega izvršnega sveta, stališč, pripomb in predlogov, ki jih je pripravil izvršni svet ter razprave in sklepov na sejah posameznih zborov, smo pripravili kratek povzetek.

Poudariti je treba, da je na podlagi prizadevanj za razvoj kmetijstva, posebej velja omeniti

dokumente ZKS o kmetijstvu iz leta 1970, po letu 1975 celotna ponudba hrane že večja, kljub temu pa je gospodarski položaj našega kmetijstva nezavidljiv. Upoštevati je treba, da kmetijstvo že nekaj let nazaj ni imelo normalne letine, da sta zadnji dve leti glede na vremenske razmere za kmetijstvo katastrofalni, zato ne more dosežati normalne, kaj šele optimalne kmetijske proizvodnje.

V tem smislu predstavljajo predvsem omenjeni štiri osnutki zakonov temelj pravnega urejanja sprejete politike, sočasno pa so navedeni zakoni nova spodbuda za doseganje boljših rezultatov in hitrejših sprememb pri usmeritvi razvoja za doseganje boljše produktivnosti dela, pri procesu pospešitve združevanja kmetov, pri večji skrbi za rast organizacij združenega dela in boljše izkoriščanje naravnih možnosti in tem možnostim prilagojenim programom.

FF

Zakon o intervencijah v kmetijstvu in porabi hrane

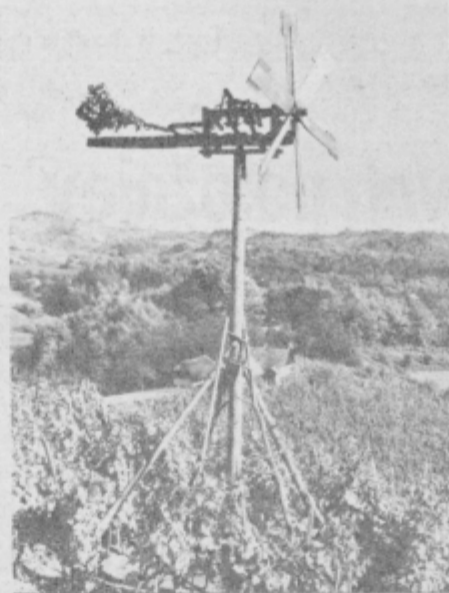
Zakon o intervencijah v kmetijstvu in porabi hrane ureja sistem intervencij v kmetijski proizvodnji zaradi uresničevanja pogojev za izvedbo planskih nalog na področju proizvodnje hrane, prehranske politike in za izvajanje dogovorjene politike cen pri posameznih prehranskih proizvodih.

V javni razpravi k predlogu za izdajo navedenega zakona nismo posredovali pripomb, k osnutku zakona pa je posredovala svoje stališče SIS za pospeševanje kmetijstva občine Ptuj. Ugotavlja, da 11. člen osnutka zakona poverja del nalog, katere že opravlja navedena skupnost, občinskemu samoupravnemu skladu za intervencije, kar pa pomeni dupliranje nalog.

Zato predlaga dopolnitev zakona v tem smislu, da se naj 11. člen dopolni z določbami o SIS za pospeševanje kmetijstva ali pa se naloge dosedanje SIS za pospeševanje kmetijstva prenesejo na sklad za intervencije.

Delegati zborov so osnutek zakona v načelu podprli z zahtevo, da se predhodno razčisti obseg dela in nalog občinskega samoupravnega sklada za intervencije v kmetijstvu in SIS za pospeševanje kmetijstva. Zlasti zbor združenega dela je opozoril na ureditev tega vprašanja, da se tako prepreči

dvotimnost združevanja in usmerjanja sredstev za enake namene.

Črpav je katastrofalna pozeba dve leti zapovrstjo in letos še toča močno prizadela naše vinograde, je ta klopotec v Slatini pri Cirkulanah prispeval k tradicionalnemu, za vinorodne Haloze tako značilnemu jesenskem vzdušju

Foto: R

Zakon o kmetijskih zemljiščih

Zakon o kmetijskih zemljiščih ureja varstvo kmetijskih zemljišč in pomeni dolgoročno podlago za spreminjanje zemljiške strukture. Najpomembnejše poglavje tega zakona so posvečena položaju kmeta, nalogam kmetijskih zemljiških skupnosti, varstvu kmetijskih zemljišč, kmetijskemu zemljiškemu maksimumu in kmetijskemu zemljiškemu skladu ter kmetijskim zemljiškim operacijam.

V osnutku je dana podpora opredelitvi kmeta, ki je zasnovana na osebnem delu na zemlji, ustreznosti usposobljenosti in pomenu kmetijske dejavnosti v dohodku, kar pa je le način za določitev obsega lastnine.

Pomembno vlogo pri uresničevanju kmetijske politike ima prostorski načrt, ki je neposredna podlaga celovitega odločanja o posegih v prostor. Varstvo kmetijskega prostora je osnova visokoproduktivne sodobno zasnovane kmetijske proizvodnje v organizacijah združenega dela in na zemljiščih združenih kmetov, kjer ima vsak kos zemlje svoje jasno določeno mesto, v načrtih teh organizacij. Zmanjševanje in ogradnje kmetijskih površin ni le zmanjševanje dohodkov zaposlenih v kmetijstvu, ampak

zmanjševanje celotnih razvojnih možnosti. Zato je varstvo kmetijskih zemljišč, organiziranost kmetijskih zemljiških skupnosti, izvajanje kmetijskih prostorskih operacij v zakonu usmerjeno v takšno organizacijo proizvodnje, ki daje možnosti za največje ekonomske rezultate.

V javni razpravi o predlogu za izdajo zakona smo v ptujski občini sprejeli stališča, s katerimi smo se opredelili za ločitev položaja kmeta in nekmeta, podpirali smo varstvo kmetijskih zemljišč in odklanjali nadaljnjo drobitve kmetijskih zemljišč, zavzemali smo se za organizirano in programsko urejanje kmetijskih zemljišč in nalog v kmetijstvu ter iskali izhod za pospešeno melioracijo kmetijskih zemljišč ne glede na prekoračitve kmetijskega zemljiškega maksimuma.

V osnutku so naše pripombe upoštevane ali pa je celotna materija urejena nekoliko drugače kot v predlogu za izdajo. Odprto je še vedno vprašanje prekoračitve maksimuma na melioracijskih površinah. V stališčih „pripombah in predlogih k kmetijskim zakonom svoj predlog v tej zadevi ponavljamo.

Občinski izvršni svet je k osnutku tega zako-

Na seji zborov združenega dela SO Ptuj so menili, da v osnutku zakona niso dovolj opredeljene prednosti med položajem združenega kmeta, člana in individualnega kmeta, pri čemer se slednjemu pripisujejo večje pravice pri upravljanju kot pa z obveznostmi. Takšna opredeljenost ne nakazuje dovolj vseh prednosti, ki bi jih naj imeli člani od tistih, ki le občasno pogodbeno sodelujejo s kmetijsko organizacijo.

Na pobudo ptujске delegacije v organih Zadružne zveze Slovenije je v skupščinski razpravi bilo sprejeto načelo, naj se kmetičke skupnosti po 56. čl. osnutka zakona tudi v bodoče obvezno registrirajo. Takšno določilo je potrebno predvsem zaradi tega, ker je s tem zagotovljena večja pravna in materialna varnost, zlasti pri tistih skupnostih, ki so deležne večjih investicijskih naložb.

Zbor je dal podporo tudi nekaterim predlogom, izoblikovanim v zadržni zvezi, ki govori o organizacijah združenih kmetov, ki predstavljajo del teritorialno zaokrožene celote na določenem območju, o davčnem sistemu, ki ne sme biti destimulativen in ki naj ne postane ovira za smelejše in hitrejšje uresničevanje naših srednje in dolgoročnih razvojnih programov kmetijstva, zato so predlagali, da v zakonu naj ne bo določil o načinih obdavčevanja.

V razpravi so bili izrečeni tudi pomisleki glede določila v zakonu, da mora tisti, ki izkorišča kamen, mivko, pesek, lončarsko ali opekarsko glino, plačati prispevek v višini 5 odstotkov od prodajne cene. Menili so, da bi tako določilo lahko le pospeševalo nedovoljen odvzem oziroma krajo navedenih rudnin.

POGOVOR Z ALOJZOM ČUČKOM, PREDSEDNIKOM IZVRŠNEGA ODBORA OBMOČNE SKUPNOSTI ZA PTT DEJAVNOST PODRAVSKE REGIJE

V OBČINI PTUJ NITI TRIJE TELEFONI NA 100 PREBIVALCEV

V občini Ptuj živi in dela nekaj nad 67 tisoč prebivalcev. Telefonskih naročnikov je 1710 ali 2876 vseh telefonskih aparatov pri zasebnikih in tistih v združenem delu. Na 100 prebivalcev torej v občini ne premoremo niti tri telefone, ali natančneje 2,55 telefona na 100 prebivalcev (številka je nekoliko višja, če upoštevamo še telefone v združenem delu, znašajo štirje telefoni na 100 prebivalcev). Kako je z avtomobili in TV sprejemniki? Na 100 prebivalcev je v občini Ptuj 10 avtomobilov in 16 TV sprejemnikov...

Po številu telefonskih naročnikov je občina Ptuj v SR Sloveniji na repu lestvice. Za nami so še občine Lendava, Lenart, Ormož, Radlje in še nekatere manj razvite. Zato ni naključje, da se je v podravski regiji oblikovala območna interesna skupnost za PTT dejavnost in na osnovi te se bodo že v začetku prihodnjega leta oblikovale enote območne skupnosti za PTT dejavnosti. In kakšno funkcijo bodo enote imele? O tem je Alojz Čuček, predsednik IO območne skupnosti za PTT dejavnosti v Mariboru povedal naslednje:

„Za oblikovanje enot območnih skupnosti smo izhajali iz določil zakona o interesnih skupnostih za PTT promet, kjer je zapisano, da lahko območne skupnosti ustanovijo enote ter tako neposredno uresničujejo samoupravne pravice in interese uporabnikov in izvajalcev PTT storitev. V enotah skupnosti (oblikovane naj bi bile v občinah in tudi v KS) se morajo uresničevati skupni interesi združenega dela,

krajevni skupnosti in PTT organizacij na ožjem območju.

V enotah bo potekalo usklajevanje razvoja lokalnega PTT omrežja in PTT kapacitet na območju občine ali krajevne skupnosti. Na tej ravni bo moralo potekati tudi neposredno povezovanje PTT dejavnosti s komunalnimi skupnostmi, s stanovanjsko, kmetijsko zemljiško in drugimi skupnostmi. Tudi finančne zadeve bomo morali urejevati v enoti območne skupnosti“.

Kje bomo uresničevali interese in potrebe po PTT storitvah?

„Izražanje in usklajevanje interesov ter potreb v enoti in njihovo usklajevanje z možnostmi je mogoče uresničiti le na osnovi delegatskih odnosov. Zato se mora samoupravni organ enote, odbor ali zbor enote, oblikovati kot mesto sporazumevanja in usklajevanja interesov uporabnikov in izvajalcev. Zbor delegatov ni neposredni organ samoupravljanja, kajti to nalogo ima skupščina območne skupnosti. Zato bodo občani na program razvoja lahko vplivali prek enote. Mislimo, da je tak odnos dovolj neposreden in konkreten.“

In konkretne pristojnosti?

„Naj na kratko strnem dosedanja razmišljanja in jih povežem s konkretnimi zamislimi. Naloge s področja PTT dejavnosti je že sprejela skupščina območne skupnosti za PTT promet in naj navedem nekatere: prav gotovo med

najpomembnejše sodi skrb za uresničevanje družbenega plana občine kar zadeva razvoj PTT omrežja. Temu sledi usklajevanje interesov in potreb razvoja PTT kapacitet na območju enote med združenim delom, KS, PTT organizacijami in družbenopolitično skupnostjo. Tudi dogovarjanje za združevanje sredstev sodi med naloge enote. Enota skupnosti se bo morala povezovati z nekaterimi komunalnimi skupnostmi in tudi z drugimi SIS v občini. Ob koncu bi želel izraziti vzpodbudno dejstvo, da je pobuda za oblikovanje enote in solidarnostnega sklada denarnih sredstev za razvoj telefonskega omrežja na manjrazvitih in obmejnih območjih dala prav OK SZDL Ptuj. Tako se nam tudi na tem področju gospodarskih dejavnosti obetajo boljši časi. Morda je to že akcija: Telefon v vsako vas! zk

Več o organizirani družbeni prehrani

V ptujski občini bo potrebno v prihodnje celoviteje in odgovorneje pristopiti k uresničevanju programa družbene prehrane. Te naloge so podrobno opredeljene tudi v družbenem planu SR Slovenije za obdobje 1976 — 1980. Proizvodnja hrane, preskrba z živili in družbena prehrana imajo velik vpliv na osebni in družbeni standard, zdravje ljudi in njihovo delovno uspešnost. V družbenem planu je še posebej poudarjeno, da je potrebno večjo skrb posvetiti urejeni in kakovostni prehrani v šolah, vzgojnovarstvenih ustanovah, dijaških in študentskih domovih, domovih za ostarele, samskih domovih in tistim delavcem, ki prebivajo v slabih stanovanjskih razmerah. K temu je potrebno dodati še naloge za uresničevanje potreb na področju organiziranega prehranjevanja med delom, izven doma in delovnega časa ter pri povečanju zmogljivosti samopostrežnih restavracij.

Povzetki raziskovalne naloge „Družbena prehrana — centralna priprave in distribucija 1. faze“ so bile prav tako posredovane v razpravo organizacijam združenega dela. O tem je na zadnji seji razpravljala tudi izvršni svet skupščine občine Ptuj ter k ostalim stališčem med drugim predlagal, da morajo zlasti organizacije s področja proizvodnje, predelave, gostinstva, trgovine in potrošnje v ptujski občini temeljito proučiti vse možnosti za vključevanje v uresničevanje programa družbene prehrane v SR Sloveniji.

Izvršni svet je razpravljala tudi o osnutku odloka o urejanju, vzdrževanju in varstvu zelenih površin ter narave v občini Ptuj in odloku o razglasitvi in zavarovanju naravnih območij in spomenikov narave v občini Ptuj. Vsebinsko obeh pa je vezana na uresničevanje nalog pri varovanju okolja in izboljšanju človekovega delovnega in življenjskega prostora kot smo določili v različnih zakonskih in drugih dokumentih. V razpravo o osnutkih bi se naj posebej zavzelo vključilo kmetijske in gozdarske organizacije, je med drugim predlagal izvršni svet. Pri tem gre zlasti za vprašanje zavarovanih območij in spomenikov narave na območju občine.

Člani izvršnega sveta so se ob tej priložnosti seznanili tudi s poročilom o stanju in razvoju civilne zaščite v občini. Enote civilne zaščite so ustanovljene v vseh krajevni skupnostih in nekaterih delovnih organizacijah. V zadnjem času so zabeležile večje uspehe zlasti na področju organiziranja, vključevanja in izobraževanja pripadnikov enot civilne zaščite.

V nadaljevanju dela je izvršni svet razpravljala še o družbenem dogovoru o financiranju temeljnega sodišča Maribor in temeljnega javnega tožilstva Maribor ter soglašal z imenovanjem odbora za organizirano rastlinsko proizvodnjo s posebnim poudarkom na sladkorni pesi. MG

Priznanja za več kot 4500 kg mleka

Prejšnji teden so v obdravskem zavodu za veterinarstvo in živinorejo v Ptuj poddelili priznanja živinorejske poslovne skupnosti Slovenije vsem tistim organiziranim rejcem, ki so v minulem letu pri molži dosegli v povprečju več kot 4500 kilogramov mleka na kravo. Nekateri izmed njih smo povprašali, kaj jim priznanje pomeni in kaj mislijo o pridelovanju mleka in vzreji telic.

Alojz Fingušt, kmetovalec iz Orehove vasi: „Priznanje mi pomeni nekakšno tolažbo, kajti spoznal sem, da ob reji in proizvodnji mleka nisem sam. Ob meni je še nekdo, ki budno spremlja moj razvoj. Nagrada je vsekakor vzpodbudna za nadaljnje delo. V hlevu imam

obvezuje. 33 let delam vri mariborskem Agrokombinatu in ob tej priložnosti moram reči, da so delovni pogoji danes veliko boljši kot nekoč. Zato tudi ni naključje, da smo na farmi v Pekrah dosegli tako imenitne uspehe pri molži. V hlevu je okoli 120 krav in od petih delavcev je odvisna celotna proizvodnja mleka, v mislih imam molžo in krmiljenje. Mislim, da bomo v letošnjem letu še boljši. Pogoji so dani, še bolje bo, ko bodo delavci zvedeli za našo prihodnost. Namreč veliko se govori o ukinitvi farme.“

Jože Lobnik, kmetovalec iz Bohove: „Lani sem z 12 kravami dosegel nekaj nad 4500 kg mleka v povprečju. Priznanje, ki sem ga dobil v

Alojz Fingušt, Tilčka Meznarič in Jože Lobnik.

Posnetek: zk

15 krav molznic in sem kooperant KZ Rače. Tudi njihova pomoč se odraža v tem priznanju. No, če že govorim o pomoči, ne smem prezreti vsa prizadevanja ptujškega zavoda za veterinarstvo in živinorejo. Strokovnjaki, ki nas obiskujejo nam veliko svetujejo in reči moram, da dobro svetujejo. Tudi v prihodnje bom ostal pri proizvodnji govedi in mleka. Upam, da se bo trenutna situacija izboljšala in spet bodo za nas boljši časi. Potrebno je, da se spremeni cena mesa in mleka.“

Tilčka Meznarič, delavka na farmi v Pekrah: „Priznanje, ki ga je dobila naša temeljna organizacija nas osrečuje in seveda tudi

Ptuj prav gotovo pomeni priznanje moji prizadevnosti na področju proizvodnje mleka. V letošnjem letu pričakujem še boljše povprečje. Če hoče doseči takšno povprečje moraš iti z razvojem prehranjevanja govedi. Potrebno je upoštevati navodila strokovnjakov in uspeh ne izostane. Doma imam 4 silose. Čez zimo bom imel odprt koruzni in travni silos, prek poletja pa poleg dnevne paše krmim še s koruzno silažo. Ja, kar precej je besed o tem, da se reja živine ne izplača, kar držalo bo, če imamo v mislih nizke premije in nizke cene. Prihodnje leto moramo sedanjo situacijo popraviti.“ zk

VEČ POZORNOSTI INOVACIJAM

V letošnjem letu je komisija za inventivno dejavnost, ta deluje pri občinskem sindikalnem svetu Slovenska Bistrica, izvedla zanimivo anketno o stanju inovacijske dejavnosti v občini.

Odgovori, ki sicer niso prišli iz vseh TOZD in OZD kamor so anketo poslali, zgovorno pričajo o težavnosti poti, po kateri se inventivna dejavnost pomika proti cilju. Podoba je toliko jasnejša, ker so na anketo odgovorile vse večje delovne organizacije v občini.

Na anketo so dobili 20 odgovorov iz TOZD in OZD, od teh pa jih ima samo 12 že izdelane normative akte in ustanovljene komisije za inventivno dejavnost.

Takšnemu stanju zanimanja za pospeševanje proizvodnih izboljšav ter pridobitev so podobni tudi doseženi rezultati. Samostojnega izuma v preteklem letu v bistriški občini ni bilo prijavljenega. Nekoliko več je bilo poslanih predlogov za tehnične izboljšave, od katerih je 20 komisija tudi potrila; ter so bili izvedeni v praksi. Njihova izračunana gospodarska vrednost pa znaša 490.000,00 dinarjev.

V letošnjem letu sta občinska raziskovalna skupnost in komisija za inventivno dejavnost pri OSS Slovenska Bistrica podelili skupini

SLOVENSKA BISTRICA

inovatorjev iz delovne organizacije IMPOL za najuspešnejšo inovacijo v letu 1977 skupno 5.000 dinarjev. V tej delovni organizaciji je inovacijska dejavnost tudi najbolj razširjena.

Vse pretekle inovacije so bile ustvarjene v

Z nedavne razstave inovacij v IMPOLU

delovnih organizacijah IMPOL Slovenska Bistrica, Lesno industrijski obrat LIO TOZD Oplotnica in v delovnem kolektivu ISKRA Tela

Ljubljana, ki ima svoje delovne enote tudi na območju bistriške občine. Zal so bile v večini tukaj inovacije dosežene v sredinah izven obratov v Makolah ali Poljčanah.

Ob tako malem številu prijavljenih predlogov izboljšav je zanimiva ugotovitev, da je veliko izboljšav zaradi zapletenosti postopka, prijave in ovrednotenja predlogov ostalo neuresničenih. Komisija ni uspela predvsem zaradi pomanjkanja potrebnih kadrov, opraviti svoje naloge v ustreznem času.

V občini Slovenska Bistrica pride na 1000 zaposlenih 7,16 predlagateljev izboljšav. Število njihovih predlogov pa je še nižje, precej pod slovenskim povprečjem.

Največ predlogov je doslej prihajalo iz vrst visokokvalificiranih delavcev.

V občini Slovenska Bistrica si zato prizadevajo, da bi inovacijski dejavnosti v prihodnjem obdobju v vseh sredinah kjer obstojajo zato možnost, posvetili več pozornosti. Predlagajo, da bi predvsem v večjih delovnih organizacijah, ustanovili delovna mesta referentov za inovacijsko dejavnost.

Besedilo in posnetek: Viktor Horvat

Kljub dokajšnjim vlaganjem še vedno težave v kulturi

Vse do konca meseca novembra bodo v združenem delu programi samoupravnih interesnih skupnosti s področja družbenih dejavnosti, da bi delovni ljudje k dopolnilom za naslednji dve leti povedali svoje stališče in se tudi dogovorili koliko bo potrebno za posamezno dejavnost v občini prispevati.

Če se v tem prispevku nekoliko ustavimo pri izvajanju programa na področju kulturnih dejavnosti moramo povdariti, da smo kljub stalnemu pomanjkanju sredstev vendarle veliko storili. Res je tudi, da ni bilo moč v celoti realizirati nalog v prioritarnih dejavnostih kot so knjižničarstvo in varstvo kulturne dediščine in tudi sprejeti program ni bil v celoti realiziran ali pa v zmanjšanem obsegu — kar pa je v precejšnji meri tudi posledica minulih let, ko smo za področje kulture imele vse premalo posluha in zato tudi premalo denarja.

Slovensko povprečje na prebivalca je 1,5 knjige, v Ptujju ga dosegamo samo do 0,94 s tem pa tudi ne dogovorjenega minimalnega knjižničnega standarda, ki predvideva eno knjigo na prebivalca. Tudi ko ugotovljamo razmere na področju nabave novih knjig ne moremo biti zadovoljni in to vprašanje delno rešujemo s pomočjo kulturne skupnosti SR Slovenije, ki nam je samo v lanskem letu kupila za knjižnico 2.100 knjig in pri tem upoštevala manj razvito območje. Pomemben pa je tudi obvezni primerek knjige, ki ga dobiva študijski oddelek. Ob vsem tem pa bomo morali težiti za tem, da knjižnico čimprej preusmerimo v splošno izobraževalno smer kot to terjajo slovenski normativi in da ji zagotovimo tudi ustrezne prostorske pogoje za delo.

Varstvo kulturne dediščine opravljajo Pokrajinski muzej, Zgodovinski arhiv in Zavod za spomeniško varstvo v Mariboru, ki so ravno tako opravili le del svojih nalog. Tu je pomembno tudi vsakoletno dogovarjanje za solidarnostna sredstva iz republike in tistih, ki te spomenike neposredno uporabljajo. Ob tem se mično računa, da bo precej tega rešeno s podpisom družbenega dogovora o opravljanju in financiranju arheoloških izkopavanj in raziskovanj na spomeniško varstvenem področju, ki pa še vedno skupaj s amoupravnim sporazumom o varstvu in obnovi zgodovinskega jedra mesta Ptujja v osnutku.

Ob analizi razmer na ostalih področjih kulturnih dejavnosti je stanje zadovoljivo predvsem zaradi močnega povečanja ljubiteljske dejavnosti, več pozornosti pa bomo morali posvetiti še filmski vzgoji kjer se ravno tako premika na bolje in je akcija že zastavljena.

O prostorskih pogojih za delo v kulturi je bilo že nič koliko zapisanega. Začenjajo se pri knjižnici kjer je najbolj prečeta in težave segajo vse tja do tistih krajevni skupnosti ali vasi kjer so domovi leta in leta propadali nevdruževani ali pa brez pravega gospodarja. Ob tem pa je potrebno reči tudi to, da smo prav v minulih treh letih močno povečali aktivnost pri urejanju dvoran. Trenutno potekajo dela v Selah, Prvencih, Trnovski vasi in Zetalah; dvorane v Jurščinah, Dornavi, Cirkovcah in Grajeni so že bile urejene pa tudi garderobe na letnem prireditvenem prostoru v Ptujju.

Za prva tri leta sedanjega srednjeročnega obdobja je torej značilno, da smo načrtovane naloge sicer izvajali vendar ob realiziranem programu ne moremo govoriti, da nam na tem področju ne ostaja še veliko odprtih vprašanj. Tako ne moremo mimo informativne dejavnosti, ki je prisotna kot nova naloga pa je kljub prizadevanjem širše družbene skupnosti še nismo uspeli zadovoljivo rešiti.

ms

Za boljše pogoje delovanja krajevni skupnosti

Na eni izmed sej izvršnega odbora predsedstva OK SZDL v Ptujju so se med drugim dogovorili, da je na osnovi posebne analize nujno potrebno ugotoviti v kakšnih prostorskih, materialnih in finančnih razmerah delujejo organi krajevni skupnosti, družbenopolitične organizacije in delegacije za delegiranje delegatov v družbenopolitično skupnost in samoupravne interesne skupnosti. Ustrezni vprašalniki tako daje podatke za KS izven mestnega območja in za vseh enajst novoustanovljenih na območju mesta Ptujja.

Iz tako zbranih podatkov lahko ugotovimo, da so se v akcijo vključile skorajda vse KS v občini in da le štiri niso do roka poslale ustreznih podatkov. Krajevne skupnosti izven mestnega območja po večini imajo lastne prostore, brez njih jih je pet in gostujejo v prostorih drugih organizacij ali društev. Zanimivo je tudi področje ustrezne opremljenosti za najnujnejše delo, ki v večini krajevni skupnosti ne omogoča normalnega dela. Pereče je pomanjkanje tajnikov — potrebovali bi jih kar v enajstih, družbenopolitične organizacije in društva pa v odgovorih navajajo, da v krajevni skupnostih sicer prostori so, vendar jih za svoje delo uporabljajo okrog 50 %, nekateri pa morajo plačevati tudi najemnine za vsakokratno uporabo. V odgovorih navajajo tudi, da bi morali združni domovi preiti v lastništvo krajevni skupnosti in da je potrebno več skupnega dela na vsklajevanju srednjeročnih programov.

Za mestne krajevne skupnosti lahko na tej osnovi ugotovimo, da niso povsem zadovoljne z delom skupne strokovne službe in da so potrebna nadaljna prizadevanja za ustrezne prostore tam, kjer jih še nimajo.

Tako torej ugotavljamo, da smo v minulem obdobju posvetili premalo pozornosti problemom materialnega, prostorskega in finančnega delovanja organov krajevni skupnosti, družbenopolitičnih organizacij in delegatskega sistema v celoti. Pri slednjih dveh je še najbolj pereče in bo potrebno za vsako krajevno skupnost posebej iskati rešitev. Potrebno bo zagotoviti sredstva za nakup minimalne opreme in za plačevanje stroškov, ki jih imajo delegacije krajevne samouprave in DPO, pomembno pa je tudi vprašanje profesionalnega delavca — tajnika. O tem bo več govora še na seminarjih, ki jih bo OK SZDL izvedla v vseh KS z novimi člani delegacij, organi KS in vodstvi DPO.

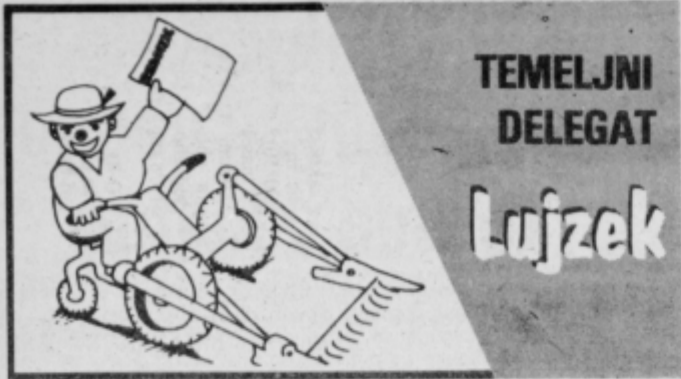
ms

MERCATOR

Nudimo vam ugoden nakup oblačil za hladne dni!

Izdelke „MURA“ lahko kupite na kredit, ki vam ga takoj odobrijo v blagovnici Panonija in prodajalni Oblačila.

Se priporočamo!

TEMELJNI DELEGAT Lufzek

Ja, saj pa se je resen že zima gor na lepo jesen sprova. Če so nan prvi drugi letni caji letos rogle kozali, se nas je jesen prafzaprav usmilla. Tak je lepa no pohlevna bila, ke smo lahko v sunčnem vremeni brotef v goricah opravli, karuzo potrgali, pšenico vsejali no še druge montre pod streho spravli. Zaj tote zodie dni še je marsikeri v šumi listje čoha, ke de meja pozimi s čen živini nastilati. Ja, pa kak so glbaje rasle letos. Tak kak nasde cene, ki fort naprej nekan naprej lezejo no rintajo. Tudi od moje soside hčer je hodla v lepi jeseni glbaje nabirat. To je najrajši s tretjin sosidon Frančekon delala. Pa jo je Moja Mica v šumi srečala no pitala: „Kaj pa delaš Marjanca?“ „Ja, saj vidite, Jurčke nabiran.“ Pa se je moja Mica znajšla no ji lepo nazaj povedala: „Marjanca, meni pa se zdi, ke si Frančeka najšla, saj vidiš, da se tan za grmon skrivle.“

Se to van moren povedati, da smo v naši vesi, pa če glih sta nas mraz no toča potukla — prav veselo martinovnje meli. Po vesi smo fšen goskan perje spipali, še nekaj kur no poronof smo zadrngoli no si praf luštino veselico naredili. Premoj duši smo si jo zaslužili, saj smo celo leto od zore do mroka delali no si zaj lahko malo odehnemo no kaj privoščimo. Tudi muzikante smo meli. Tak smo plesali, ke se je pod iskrija. Saj ne trdin, da smo čista trezni bli, na smrt pijan pa tudi nibeden neje bija. Ja, malo pa ga moreš na zbo djoti, ke se ti gut ne posiši. Drgačik pa pri nas provimo, da storo vino no mloda ali pa tudi stora leta, najboj skup pašejo. Pa kaj, če leta tak noglo bežijo. Kumer se vun s plenik skopleš, malo po sveti sen pa to pogledaš no že začneš sveti. Ja pa to ena najvejših pravic na sveti, da si ničče nemre samo mladih let obdržati no, da fsi tak po malen prta krtovi deželi koplemo. Nafsezodjo pa je tak kak provi pregovor, da je človik teško star kak se son počuti. Glovno, da je mlodo srce, vrag še po letah, če glih že malo puklasti po sveti hodiš.

Teško za gnes. Srečno no dobro se mejte.

LUJZEK

KRAJEVNA SKUPNOST VIDEM

Uresničili zastavljene naloge

V videmski krajevni skupnosti so v tem letu dobro zastavili svoj delovni program, saj so ga skoraj v celoti izpolnili. Franc Ostroško, predsednik sveta krajevne skupnosti je povedal, da je bila njihova največja nalozba — asfaltiranje ceste v Pobrežju v dolžini 5700 m. Modernizirali so tudi lokalno cesto Videm—Tržec v dolžini 1140 m. Udeležba krajanov je bila velika, saj so iz rednega samoprispjevka dali 52 starih milijonov ali 45 %. V Vareji so dokončali trafo postajo, tako da ima 45 gospodinjstev v tem kraju potrebno električno napetost. Gramozirali so tudi krajevne ceste na haloškem območju, tako kot to store vsako leto, čeprav jih gramoziranje precej velja — kubik gramoza 15.000 starih dinarjev, s prevozom vred.

V Vidmu bi poleg telefonske povezave potrebovali tudi novi trgovski lokal, primerno avtobusno postajališče ugodnejše zveze s Ptujem iz Tržca.

Foto OM

Graditi so nameravali tudi novi most v Dravcih čez potok Pšičino, vendar bo ta naloga realizirana v prihodnjem letu.

Vsako leto pa pripravljajo tudi pogostitev za starejše krajanje in obdaritev predšolskih otrok ob Novem letu in tudi letošnje ne bo izjema.

Za Videm pomeni veliko pridobitev tudi novi lokal za pošto, ki ga je uredilo PTT podjetje. Doslej je pošta domovala v različnih privatnih hišah, zato so bili tudi delovni pogoji neustrezni. Še vedno pa ostaja problem telefonske povezave s Ptujem v popoldanskem in nočnem času — v krajevni skupnosti upajo da bo tudi ta težava v kratkem odpravljena. Čimprej pa bi potrebovali vsaj 50 telefonskih priključkov, saj je sedaj 12 vasi takorekoč brez telefona. Mnogo si obetajo od akcije „telefon v vsako vas“ — upajo, da ne bo ostalo samo pri obljubah.

Pričakovali so tudi, da bo prišlo do gradnje kakšnega industrijskega obrata, saj je v krajevni skupnosti Videm na začasnem delu v tujini kar 100 delavcev, mnogi, ki so sedaj doma pa bi se zaposlili, če bi bilo delovno mesto bliže — torej vsaj v Vidmu, vendar dlje od pogovorov niso prišli, tako da je uresničitev te zamisli še odmaknjena.

Če bi hoteli zapisati še kaj o delu krajevne samouprave in sodelovanju z družbenopolitičnimi organizacijami bi lahko dejali, da dobro sodelujejo. Vse akcije skupaj načrtujejo in jih tako tudi izvajajo.

N. D.

SLOVENSKA BISTRICA

V BISTRŠKI STEKLARNI URESNIČUJEJO PLANIRANO

V delovnem kolektivu Staklo Slovenska Bistrica so v devetih mesecih letošnjega leta uspešno gospodarili. V primerjavi z devetimi meseci lanskega leta so povečali celotni dohodek za 23 odstotkov, to pa je v primerjavi s planiranim za tri odstotke več. Porabljena sredstva so nižja od planiranih, medtem ko so se ta, v primerjavi z istim obdobjem lani, povečala zaokoli 15 odstotkov. Pomemben porast so v bistriški Steklarni dosegli tudi na področju zagotavljanja čistega dohodka. Ta je v primerjavi z enakim obdobjem lani večji za 33 odstotkov. Prečesni porast pa so zabeležili tudi na področju izplačanih osebnih dohodkov.

Doseženi rezultati so mnogo ugodnejši kot je pokazalo prvo tromesečje poslovanja. V tem, blizu 300 članskem kolektivu pričakujejo, da jim bo do konca letošnjega leta uspelo dosežene rezultate poslovanja še izboljšati.

Viktor Horvat

Sitarstvo in suha roba sredi Ptuja

OBRTI, KI IZUMIRAJO

to obrt. Saj drugače bi šlo, davki so sicer, pa še kar gre nekako z denarjem, le dela je veliko . . .”

Kaj pa surovine — les predvsem — ga je dovolj na zalogi?

„Včasih kaj zmanjka, v glavnem pa je vsega dovolj, le drago je. Pa ne izplača se več vsega delati. „Škaf“ na primer izpodriva plastika, les je predrag in izdelava je preveč komplicirana. Vse bolj se preusmerjam v izdelovanje spomin-

nošah in podobno, vse je seveda ročno delo.”

Vsekakor pa ima vaša obrt tudi veliko možnosti prodaje na sejmihi?

„Dokler je bil mož še mlajši, smo šli na vsak večji sejem v širši okolici. Od Ormoža do Ljutomeri in Maribora. Danes lahko grem le še na sejme v Ptuj. Zmeraj je veliko Rib'nčanov in jim težko konkuriram. Včasih je bilo luštno, ko smo hodili po sejmihi okoli, danes pa je vse drugače . . .”

Pa vseeno imate še kaj upanja, da bo vaša obrt še naprej obstajala?

„Edino upanje je sin, ki sicer ima veselje do

Marija Pintar pri izdelovanju sita s kovinsko mrežo v svoji obrtni delavnici v Bežakovih 3 v Ptuj.

Posnetek: M. Ozmeč

kov. Turistov je v Ptuj vse več, spominkov pa nikoli ni preveč.”

In kako izgledajo takšni spominki?

„V glavnem so to leseni krožniki raznih velikosti, manjše golide, pa žličke in kuhalnice. Na vse te izdelke žgemo še napise Ptuj, Pozdrav iz Ptuja, na nekaterih izdelke žgemo tudi silhueto mesta Ptuja, rišemo dekleta in fante v narodnih

tega dela in poklic mu še kar ustreza. Mislim, da bi vseeno prevzel obrt za mano, če jaz ne bi več zmogla vsega . . . upanje pač imam . . .”

Tako je pač povsod, v vsaki stroki in obrti, kjer novo izpodriva staro. Edina možnost je v preusmeritvi in v prilagoditvi času, ki zahteva svoje.

M. Ozmeč

PRIPRAVE NA VOLITVE

CIRKOVCE

V krajevni skupnosti Cirkovce je stekla javna razprava o osnutku statuta krajevne skupnosti. Na zboru občanov, ki bo po vsej verjetnosti še v tem mesecu bodo o statutu še konkretno razpravljali in ga razčlenjenega predložili skupščini krajevne skupnosti, ki bo statut tudi sprejela. Na osnovi sprejetega statuta in njegovih določil bodo v krajevni skupnosti izvedli volitve v organe krajevne samouprave. Poleg tega bodo potekale še volitve v organe krajevne konference socialistične zveze.

Tako so menili tudi člani izvršnega odbora krajevne konference SZDL, ko so ocenjevali potek priprav na volitve. Možne kandidate za vodstvo krajevne samouprave in krajevne konference SZDL so evidentirali že ob spomladanskih volitvah, tako da postopek volitev ne bo dolg in zapleten.

Komisija za statutarna vprašanja je že dobila prve pripombe na osnutku statuta. Tako so delegati sveta skupščine KS pripomnili, da je treba v statutu jasneje opredeliti vlogo sveta. Če je svet skupščine KS izvršilni organ, se mora spremeniti tudi vloga in delo članov v njem. Člani bi morali

v svetu odgovarjati za posamezna interesna področja. Tako eden za komunalno ureditev v KS, drugi za finančne zadeve, tretji za SLO itd. Prav gotovo je pripomba umestna in po vsej verjetnosti bo komisija to tudi upoštevala. Nekaj pripomb je bilo tudi na delegiranje v skupščino krajevne skupnosti in na financiranje potreb v krajevni skupnosti.

Razen tega so člani izvršnega odbora razpravljali o izobraževanju delegatske baze v KS. Dogovorili so se, da bodo ob pomoči Delavske univerze organizirali seminar in sicer v mesecu decembru. Ker se bliža praznik Dneva republike, je beseda bila o pripravi praznovanja. Tako bodo 27. novembra ob 19. uri pripravili bogat kulturni program; v katerem bodo sodelovali pionirji osnovne šole in člani Prosvetnega društva Cirkovce.

zk

Potrebna bo konkretna analiza!

KIDRIČEVO

zgodilo, da nekatera gospodinjstva osnutka po krivdi šolarjev, ki so ga raznašali, niso dobila, vendar to z ozirom na dobro informiranost ne opravičuje kritičnih pripomb. Čeprav so po dosedaj veljavnem statutu KS vsi zbori bili sklepčni, samo število udeležencev nikakor ni zadovoljivo, predvsem zato, ker se teh zborov izredno slabo udeležujejo člani ZK in ostalih organizacij. Izredno slabo je bil obiskan zbor občanov v Kidričevem I. Vprašati se bomo morali, kaj delajo člani ZK in vsi tisti, ki bi morali biti na zborih?

France Meško

Takole izgleda, če na zboru ni polne udeležbe

Posnetek: K. Zorec

Vasica Tinje skriva še mnoge, premalo znane lepote Pohorja

centrov kot so Trije kralji, Pesek in Osankarica, za katere že obstojajo razvojni načrti. Vzporedno z njimi pa bo potrebno v večji meri izkoristiti številne druge naravne možnosti, ki jih nudijo tudi območja okoli Smartna, Tinja in nad Oplotnico.

O skupnem razvoju turizma na Pohorju so se turistični delavci bistriške občine dogovarjali tudi z predstavnikj sosednjih občin Slovenske Konjice in Radlje ob Dravi.

Besedilo in slika: Viktor Horvat

Izhodišča za oblikovanje skupne in druge porabe v občini za leti 1979 in 1980

UVOD

V skladu s sprejetim programom aktivnosti za oblikovanje skupne in splošne porabe v občini za leto 1979 in 1980 je potrebno oblikovati in sprejeti izhodiščne osnove za oblikovanje celotne neinvesticijske porabe. Vse to z namenom, da se s to informacijo prične postopek usklajevanja in dogovarjanja, kar bo potekalo vse do sprejetja izvedbenega dokumenta, t. j. občinske resolucije za leto 1979 in aneksov k sprejetim samoupravnim sporazumom o temeljnih plana samoupravnih interesnih skupnosti s področja materialne in nematerialne proizvodnje.

Izhodišča, ki bodo podana v nadaljevanju, bodo v postopku usklajevanja in dogovarjanja dograjevana in dopolnjevana, tako s stališči in predlogi temeljnih nosilcev planiranja v občini, kot tudi v procesu usklajevanja in dogovarjanja v merilu republike ter v medobdobjem dogovarjanja. Pri tem je potrebno opozoriti, da ob izdelavi teh izhodišč, sestavljalcem niso bile na razpolago potrebne informacije (strokovne, metodološke in razvojne), zato so posamezne ocene prilagojene dosedanjim izkušnjam (npr. občinam je prepuščeno, da same ocenijo, kolik bo vpliv cen v letu 1979 itd.). To pa tudi narekuje, da bomo ta izhodišča v procesu usklajevanja in dogovarjanja še dograjevali.

SKUPNA PORABA

Z dogovorom in srednjeročnim družbenim planom občine Ptuj za obdobje 1976—1980 je bilo dogovorjeno globalno oblikovanje skupne porabe za to obdobje. Te globalne opredelitve pa so bile konkretizirane s samoupravnimi sporazumi o temeljnih plana za posamezno družbeno področje v občini, oziroma z letnimi aneksi.

Osnovna usmeritev glede oblikovanja skupne porabe, ki je dogovorjena v srednjeročnih planskih dokumentih je:

— da mora skupna poraba rasti počasneje do rasti družbenega proizvoda oziroma v zadnjih treh letih planskega obdobja enako kot družbeni proizvod,

— da se za posamezne programe družbenih dejavnosti opredeli in dogovori prioriteten red in s tem omogoči skladnejši razvoj družbenih dejavnosti v občini,

— z dogovorom in družbenim planom občine so opredeljene družbene dejavnosti, po prioriteten vrstnem redu.

Samoupravni sporazumi o temeljnih plana družbenih dejavnosti za obdobje 1976—1980, ki so bili posredovani v letu 1977 združenemu delu niso zagotovili vsklajeno rast skupne porabe z materialnimi možnostmi gospodarstva, zato pomenijo le okvir za vsakoletno sporazumevanje o višini sredstev, ki jih delavci združujejo za posamezna družbena področja.

V skladu z zakonom o sistemu planiranja se z letnimi izvedbenimi dokumenti (resolucijo, programom SIS itd.) opredeljujejo naloge in aktivnosti srednjeročnega plana za naslednje leto v tem primeru za leto 1979. Po odločitvi izvršnega sveta skupščine SR Slovenije pa se bodo oblikovale tudi prispevne stopnje za leto 1980.

Na osnovi sprejetih izhodišč za oblikovanje občinske resolucije (o njih je razpravljala občinska skupščina v juliju 1978) ter opredeljenih osnov za srednjeročno obdobje je pri oblikovanju skupne porabe za leto 1979 in 1980 izhajati iz predpostavk:

— da se bo družbeni proizvod v občini v letu 1979 povečal za 7 % in v letu 1980 za 9 % (v tem letu se računa z rezultati po aktiviranju nekaterih pomembnejših proizvodnih zmogljivosti v občini), poprečna rast družbenega proizvoda za srednjeročno obdobje je predvidena 8 %,

— da se bo število zaposlenih v občini povečalo v letu 1979 za 3,5 %, v letu 1980 pa prav tako za 3,5 % (v srednjeročnem planu je predvidena 3,3 % rast),

— da se bo produktivnost v družbenem sektorju gospodarstva povečala v letu 1979 za 3,4 % in v letu 1980 za 5,4 % (po srednjeročnem planu 5,2 %),

— da bo znašala realna rast osebnega dohodka v letu 1979 3 % in v letu 1980 4,5 %,

— da se bo skupni obseg vseh oblik porabe (osebne, skupne in splošne) gibal v skladu s predvideno rastjo družbenega proizvoda v občini,

— da je mogoče pričakovati po-

večanje vpliva cen v letu 1979 za 11,0 % (količnik 1,11), za leto 1980 pa se izhaja le iz realne rasti,

— da bo potrebno za leto 1978 izvršiti poračun glede na nižjo ali višjo rast družbenega proizvoda od predvidene za to leto in sicer po zaključnih računih v februarju 1979 (določila sprejetih aneksov k samoupravnim sporazumom). Glede na planirano rast družbenega proizvoda in ocene po polletnih rezultatih gospodarjenja bo količnik orientacijsko znašal 1,04 (predvidena rast družbenega proizvoda in po resoluciji je 20 %, ocena je 24 %).

Izhajajoč iz teh razvojnih izhodišč za oblikovanje skupne porabe za leti 1979 in 1980 ter v uvodu omenjenih temeljnih izhodišč srednjeročnih planskih dokumentov je računati da se bo obseg skupne porabe v občini povečal takole.

— v letu 1979 v primerjavi z dosedaj dogovorjeno porabo v letu 1978 za 23,5 % (1,07 x 1,11 x 1,04), to je od 346 milijonov dinarjev na 427 milijonov dinarjev,

— v letu 1980 v primerjavi z letom 1979 (brez upoštevanja vpliva cen) pa za 9 %, to je od 427 milijonov dinarjev na 465 milijona dinarjev.

Glede na dosedanja dogovarjanja o oblikovanju posameznih programov v okviru posameznega družbenega področja (enotni, dopolnilni in skupni) je pričakovati, da bo prišlo zaradi spremenjenih solidarnostnih sistemov v izobraževanju, zdravstvu otroškem varstvu in socialnem skrbstvu, do določenih sprememb v obsegu teh programov. To bo vplivalo na prestrukturiranje sredstev med družbenimi področji. Zato bo potrebno

pri bilanciranju obsega sredstev upoštevati tudi te premike.

Da bi delavci v združenem delu lahko razpravljali o programih in se odločali o višini sredstev, ki jih bodo zanje združevali v obeh letih, morajo strokovne službe samoupravnih interesnih skupnosti pripraviti pregledne in jasne programe, iz katerih bodo razvidne vrste in obseg storitev ter cena oziroma vrednost storitve in povračila za izvajanje dejavnosti. Vsekakor morajo biti posebej izkazane investicije in viri financiranja. Pri tem je upoštevati, da so krediti kot viri za plačilo investicijskih izdatkov tuja sredstva, ki jih je potrebno vrniti iz lastnih sredstev. Zato je pri tem viru navesti pogoje, pod katerimi bo kredit najet in kateri viri so zagotovljeni za vračilo kredita. Krediti praviloma ne more biti najet, če zanj še ni zagotovljen oz. dogovorjen vir za odplačilo.

Za vrednotenje programov se je potrebno opredeliti in dogovoriti izhodiščne elemente za oblikovanje cen. Pri tem so naslednje možnosti:

— ali v celoti upoštevati izhodišča, ki veljajo za vrednotenje enotnih (zajamčenih) programov v SR Sloveniji (OD na PNK 3.700, delež materialnih stroškov povečan za rast maloprodajnih cen po resoluciji, sredstva skupne porabe po sindikalni listi 1978, zakonska amortizacija),

— ali glede na dohodkovne možnosti občine oblikujemo in se dogovorimo za drugačne kalkulativne osnove.

Pri tem je prisotna dilema o taki ali drugačni višini (oceni) vpliva cen v letu 1979. Za enotne programe so izvršilni odbori republiških samoupravnih interesnih skupnosti spre-

jeli vpliv cen za leto 1979 10,5 %. Občinam je prepuščeno, da same ocenijo to kategorijo za leto 1979. V naših izračunih je sprejeta oziroma upoštevana rast cen 11,0 %.

Na koordinacijskem sestanku pri OK SZDL in v izvršnem svetu skupščine občine je bilo zavzeto enotno stališče, da naj bi samoupravne interesne skupnosti pri pripravi in vrednotenju programov za leto 1979 upoštevale naslednje kalkulativne osnove.

1. Izplačana masa OD v letu 1978, povečana za 14,3 % (11,0 % vpliv rasti cen, 3 % — rast realnih OD)

2. Delež funkcionalnih izdatkov povečan največ za 11,0 %

3. Delež materialnih stroškov povečan največ za 11,0 % (rast maloprodajnih cen)

4. Zakonska amortizacija

5. Sredstva skupne porabe: 75 % po sindikalni listi 1978

6. Zakonsko določena obvezna rezerva 1,5 % od zbranih sredstev iz BOD.

Pri tem je potrebno opozoriti, da bo možno višji osebni dohodek na zaposlenega PNK iz enotnih programov (3.700 din) realizirati le iz dopolnilnih programov, kar pomeni, v celoti dodatna sredstva za dopolnilni program.

Stališče izvršnega sveta in koordinacijskega odbora za usmerjanje razvojne politike in operativno politični štab za družbeni plan občine pri OK SZDL je bilo, da na teh osnovah samoupravne interesne skupnosti pripravijo ovrednotene programe za leto 1979 in 1980 in usklajene z globalom, s katerim glede na predvideno gospodarsko rast in dohodkovne možnosti lahko računamo.

Združevanje za dejavnosti s področja gospodarske infrastrukture

Za dejavnosti gospodarske infrastrukture bomo v naslednjih dveh letih srednjeročnega obdobja 1976—1980 še naprej združevali sredstva po naslednjih veljavno sprejetih samoupravnih sporazumih:

1. po samoupravnem sporazumu o izločanju sredstev v sklade skupne porabe in namenskem združevanju v obdobju 1977—1980 — iz dohodka 6,0 % od osebnih dohodkov,

2. po samoupravnem sporazumu o temeljnih plana razvoja požarnega varstva in gasilstva v občini Ptuj za obdobje 1976—1980

— obrtniki 0,3 % iz dohodka

— TOZD in druge OZD iz dohodka 0,3 % od osebnih dohodkov

— pavsalisti 100.— din letno,

3. po samoupravnem sporazumu o ustanovitvi in delovanju SIS za pospeševanje kmetijstva v občini Ptuj v obdobju 1978—1980

— kmetijstvo, gozdarstvo in živilska industrija iz dohodka 1,0 % od osebnih dohodkov

— trgovina in gostinstvo iz dohodka 0,5 % od osebnih dohodkov in

— ostali, iz dohodka 0,3 % od osebnih dohodkov,

4. po samoupravnem sporazumu o združevanju sredstev za sofinanciranje programa gradnje srednješolskega centra v Ptuj in osnovne šole v Markovcih v obdobju 1976—1980

— TOZD in druge OZD od dohodka 0,25 % in 250.— din na zaposlenega

— občani:

— delavci v krajevnih skupnostih Ptuj 1,5 % od čistega osebnega dohodka

— drugi delavci v krajevnih skupnostih občine Ptuj 1,0 % od čistega osebnega dohodka

— upokojniki 1,0 % od izplačanih pokojnin

— obrtniki 2,0 % od čistega dohodka

— pavsalisti 370.— din letno

— kmetovalci 2,0 % od katastrskega dohodka in

— zdorniki 1,0 % od čistega osebnega dohodka,

5. po samoupravnem sporazumu o zvišanju kanalščini v obdobju 1977—1984 — le OZD, ki so v sporazumu navedene kot podpisnice po zneskih, navedenih v sporazumu in

6. po samoupravnem sporazumu o izdelavi katastra komunalnih naprav v občini Ptuj v obdobju 1976—1980

— po merilih, navedenih v sporazumu le OZD, ki so v le tem izrecno navedene kot podpisnice.

V obravnavo in sprejem pošiljamo združenemu delu naslednje samoupravne sporazume oziroma anekse k le tem za združevanje sredstev po načelih svobodne menjave dela za SIS, ki opravljajo gospodarske dejavnosti in ki z realizacijo svojih programov zadovoljujejo širši družbeni interes kot tudi neposredni interes delavcev oziroma občanov:

1. Samoupravni sporazum o združevanju sredstev za financiranje razvojnih programov krajevnih skupnosti v občini Ptuj v letih 1979 in 1980 — iz dohodka 0,5 % od osebnih dohodkov, z obveznostjo izločanja oziroma nakazovanja sredstev po periodičnih obračunih oziroma zaključnem računu.

Sredstva, združena po tem sporazumu se bodo angažirala za uresničevanje neposrednih potreb in interesov krajanov na območju posamezne krajevske skupnosti, del združenih sredstev pa se oblikuje kot solidarnostna sredstva s katerimi se zagotavlja enakomerni razvoj krajevnih skupnosti na manj razvitih območjih občine.

Izvršni svet skupščine občine ugotavlja, da je navedeni samoupravni sporazum v skladu z družbenim dogovorom o samoupravnem združevanju in uporabi sredstev, ki jih za zadovoljevanje in uresničevanje skupnih potreb in interesov delovnih ljudi in občanov v krajevnih skupnostih, namenijo delavci v TOZD, v samoupravnih organizacijah in drugih delovnih skupnostih, ki je sklenjen na regionalni ravni in ga v celoti podpira.

2. Aneks k samoupravnemu sporazumu o temeljnih plana razvoja lokalnih cest v občini Ptuj v obdobju 1976—1980 za 1979. leto — od dohodka 0,29 % z obveznostjo izločanja oziroma nakazovanja sredstev po

periodičnih obračunih oziroma zaključnem računu.

Sredstva, združena po tem aneksu v skladu z načeli svobodne menjave dela, bodo zagotavljala realizacijo programa Lokalne skupnosti za ceste občine Ptuj v 1979. letu. Problematika lokalnih cestnih povezav je spričo sedanjega stanja cest izredno pereča, s katero se delavci in občani vsakodnevno srečujemo. Z načrtnim pristopom te skupnosti k postopnemu reševanju tega izredno perečega problema ter združevanjem sredstev za ta namen, bomo vsekakor pripomogli k hitrejši posodobitvi ter današnjemu času ustrezni ureditvi lokalnih cest na območju naše občine, s čemer neposredno uresničujemo tudi svoj interes.

Izvršni svet skupščine občine Ptuj ugotavlja, da je predloženi aneks v skladu s sprejetimi srednjeročnimi izhodišči, nakazanimi v samoupravnem sporazumu o izvajanju temeljev plana lokalne skupnosti za ceste v občini Ptuj za obdobje 1976—1980 ter ga ob upoštevanju navedenih utemeljitev v celoti podpira.

3. Aneks k samoupravnemu sporazumu o razvoju vodovodnega omrežja v občini Ptuj za obdobje 1976—1980 za leto 1979 — od dohodka 0,29 % z obveznostjo izločanja oziroma nakazovanja sredstev po periodičnih obračunih oziroma zaključnem računu.

Sredstva, ki združena po tem aneksu, v skladu z načeli svobodne menjave dela, bodo zagotavljala realizacijo programa postopne izgradnje vodovodnega

omrežja na območju občine Ptuj, s čemer bodo zagotavljali občanom preprosto in zdravo pitno vodo, kar je še posebej pereč problem na območjih kjer zdrave pitne vode oziroma sploh vode ni. Program se realizira s postopnim dograjevanjem, menimo pa, da je interes oziroma potreba občanov po tej dejavnosti in zadovoljevanju tega interesa zelo velika, zato je ni potrebno še posebej utemeljevati.

Izvršni svet skupščine občine ugotavlja, da predvideni program izgradnje vodovodnega omrežja, ki je zajet v navedenem aneksu v skladu s samoupravnim sporazumom o izvajanju srednjeročnega programa izgradnje vodovodnega omrežja v občini Ptuj v obdobju 1976—1980, ki je tudi v srednjeročnih planskih dokumentih skupščine občine Ptuj prioriteto obravnavan.

Glede na to ugotovitev, izvršni svet skupščine občine Ptuj podpira aneks v celoti ter program, naveden v le tem.

4. Samoupravni sporazum o združevanju sredstev za vzdrževanje in obnavljanje posameznih komunalnih objektov in naprav skupne rabe ter obsegu in kakovosti vzdrževanja in obnavljanja posameznih komunalnih objektov in naprav skupne rabe ter o vrsti in ravni kolektivnih komunalnih storitev na območju občine Ptuj za leto 1979, iz dohodka 1,36 % od osebnih dohodkov z obveznostjo izločanja oziroma nakazovanja sredstev po periodičnih obračunih oziroma zaključnem računu.

Samoupravni sporazum oziroma

njegove določbe slonijo na združevanju sredstev v okviru svobodne menjave po zakonitem opredeljevanju dejavnosti posebnega družbenega pomena, katerih trajno in nepretrgano delovanje predstavlja neogiben pogoj za življenje in delo občanov.

Izvršni svet ugotavlja, da je predloženi samoupravni sporazum v skladu z zakonitimi določili za zagotavljanje sredstev za namen, ki ga samoupravni sporazum obravnava.

Samoupravni sporazum zajema program, kiga je v predloženem obsegu nujno uresničiti, zato v celoti podpira vsebino predloženega samoupravnega sporazuma in program, kot njegov sestavni del.

5. Samoupravni sporazum o skupnem poslovanju in razvoju ptujskih toplac v obdobju od 1/1-1978 do 31/12-1992 — prolongiranje odplačil že združenih sredstev iz gospodarstva do 31. decembra 1992.

Namen določb predloženega samoupravnega sporazuma je zagotoviti ptujskim toplicom ne le funkcionalno temveč tudi ekonomsko celovitost, kar je realno pričakovati z navedenimi ukrepi.

Samoupravni sporazum s pozitivnim stališčem izvršnega sveta skupščine občine Ptuj je bil posredovan združenemu delu v poprejšnjem obravnavo in sprejem koncem meseca oktobra 1978, z rokom za predložitev o pristopu do 30. novembra 1978.

Izvršni svet SO Ptuj

ZDRUŽEVANJE SREDSTEV ZA DRUGE NAMENE

V naslednjih dveh letih srednjeročnega obdobja 1976—1980 bomo še nadalje združevali sredstva — po veljavno sprejetem samoupravnem sporazumu o združevanju sredstev za financiranje obrambnih potreb, ki so skupnega pomena za občino Ptuj, za obdobje 1976—1980 — 120.— din na zaposlenega po stanju 31. decembra vsako leto.

V obravnavo in sprejem v združenem delu na področju združevanja sredstev po načelih svobodne menjave dela še pošiljamo:

— Samoupravni sporazum o financiranju vzdrževalnih in ureditvenih del zbirke ljudske revolucije, kot posebnega oddelka Pokrajinskega muzeja v Ptuj v letu 1979. Po tem sporazumu bomo združevali sredstva v višini 150.— din na zaposlenega po stanju, ko se nakazilo izvede, vendar najpozneje s 15. marcem 1979.

S tako združenimi sredstvi načrtujemo ohranitev

in ureditev zgradbe bivših zaporov v Ptuj kot zgodovinskega spomenika, v katerem bo urejen oddelk ljudske revolucije Pokrajinskega muzeja v Ptuj.

Izvršni svet skupščine občine Ptuj ugotavlja, da je oddelek ljudske revolucije sedaj v povsem neprimer- nih prostorih, zato je nujno podpreti akcijo za ureditev objekta, v katerem bo zbirka ljudske revolucije po svoji vrednosti in pomenu dostojno urejena in predstavljena.

Izvršni svet skupščine občine Ptuj v skladu z navedeno ugotovitvijo meni, da je predloženi samoupravni sporazum oziroma združevanje sredstev na podlagi le tega, edina sprejemljiva rešitev za dokončno ureditev zbirke ljudske revolucije in zato podpira predloženi samoupravni sporazum v celoti.

IZVRŠNI SVET SKUPŠČINE OBČINE PTUJ

Za tolmačenje in uresničevanje programov oblikovati skupine

Na seji zborna združenega dela SO Ptuj je sodeloval tudi Janko Mlakar, predsednik občinskega sveta ZSS Ptuj, ki je poudaril, da se mora združeno delo odločiti o predloženih dokumentih, saj ta odločitev tudi pomeni višino obremenitve gospodarstva, o čemer bodo delavci razpravljali in se odločali ob zaključnih računih.

Za razpravo v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela se bo treba tudi ustrezno organizirati, da bodo programi strokovno pravilno in razumljivo raztolmačeni delavcem. Pri tem je posebno pomembno, da so programi interesnih skupnosti usklajeni z našimi možnostmi in da naloge, ki jih sedaj ne bomo mogli uresničiti prenesemo v naslednje srednjeročno obdobje.

Posebej je govoril o problemih zdravstva v ptujski občini in pri tem navedel, da nimamo v občini ustrezne službe za zdravstveno skupnost, kar je treba v naslednjem obdobju tudi rešiti. Predlagal je zboru, da naj podpre potrebo po valorizaciji sredstev za materialne stroške v zdravstvu.

Predlagal je, da naj za razpravo o oblikovanju skupne porabe za uresničevanje programov interesnih skupnosti pripravijo posebne akte, katerih člani bodo lahko na zborih delavcev podrobneje obrazložili program in odgovorjali na vprašanja. Prav tako bi naj v delovnih organizacijah ustanovili posebne skupine, ki bodo skrbele za to, da bodo sprejeti programi tudi uresničeni.

Stališča in priporočila k samoupravnim sporazumom in k dopolnitvam le-teh o združevanju sredstev na področju materialne in nematerialne proizvodnje

Ta stališča in priporočila so usklajena s sprejetimi izhodišči za oblikovanje skupne in druge porabe v občini Ptuj za leti 1979 in 1980, na podlagi temeljnih izhodišč, izhajajočih iz družbenega plana občine Ptuj, analize o uresničevanju družbenega plana občine Ptuj ter dogovora o uresničevanju le-tega v naslednjih dveh letih srednjeročnega obdobja 1976—1980, za katero je bil le-ta sprejet.

Globalne opredelitve skupne in druge porabe po družbenem planu so konkretizirane z usklajenimi samoupravnimi sporazumi in dopolnitvami k le-tem, ki jih posredujejo združenemu delu v obravnavo in sprejem, oziroma navajamo tiste samoupravne sporazume in dopolnitve k le-tem, ki so bili veljavno

sprejeti za celo srednjeročno obdobje 1976—1980 in katerih določbe nas zavezujejo do konca navedenega srednjeročnega obdobja.

Od predvidenih planskih dokumentov o združevanju sredstev za realizacijo programov posameznih skupnosti, ki opravljajo dejavnosti materialne oziroma nematerialne proizvodnje, navedenih v izhodiščih za oblikovanje skupne in druge porabe v občini Ptuj za leti 1979 in 1980, je izpadel aneks k samoupravnemu sporazumu o združevanju sredstev za financiranje obrambnih potreb, ki so skupnega pomena za občino Ptuj za obdobje 1976—1980, po katerem naj bi združevali 120.—din na zaposlenega letno z obveznostjo nakazila do 31. maja vsako leto.

Izvršni svet skupščine občine Ptuj je menil, da navedenega dopolnila ni smotno posredovati v obravnavo in sprejem v združenem delu v sedanji fazi še posebno spricho dejstva, da bomo morali v naslednjem obdobju, spricho zakonitih obveznosti, pristopiti k spremembi sistema združevanja sredstev za obrambne potrebe.

V predlogu za obravnavo prav tako ni predložen samoupravni sporazum o združevanju sredstev za varstvo okolja v občini Ptuj, ki ga SIS za varstvo okolja ni predložila izvršnemu svetu v preverbo in uskladitev.

Iz navedenega izhaja, da bomo v naslednjih letih srednjeročnega obdobja 1976—1980 združevali sred-

stva po že veljavno sprejetih samoupravnih sporazumih oziroma dopolnitvah k le-tem, ki jih posredujejo delavcem v združenem delu v obravnavo in sprejem.

Čas za razprave in sprejemanje predloženih samoupravnih sporazumov oz. aneksov k le-tem z neposrednim izrekanjem delavcev v združenem delu ter rok za predložitev sklepov o pristopu k samoupravnim sporazumom je določen do 10. decembra 1978.

Izvršni svet
Skupščine občine Ptuj

IZVRŠNI SVET SKUPŠČINE OBČINE PTUJ

Ugotovitve in priporočila k programom dela

Izvršni svet skupščine občine Ptuj je na podlagi gradiv, ki so jih predložile samoupravne interesne skupnosti družbenih dejavnosti v občini in to: — programa dela za leto 1979 in 1980

— dopolnila k samoupravnim sporazumom o temeljnih planov družbenih dejavnosti, ugotovil:

1. Programi dela samoupravnih interesnih skupnosti za leti 1979 in 1980 so oblikovani in ovrednoteni na osnovi izhodišč za oblikovanje skupne, splošne in druge porabe v občini Ptuj za leti 1979 in 1980, ki sta jih opredelila izvršni svet skupščine občine in koordinacijski odbor za usmerjanje razvojne politike in operativno politični štab za družbeni plan občine Ptuj pri predsedstvu OK SZDL Ptuj, v skladu z dogovorjenimi usmeritvami družbenega plana občine in dogovorom o njegovih temeljih za obdobje 1976—1980 in predvidenimi razvojnimi možnostmi v občini Ptuj v letih 1979 in 1980.

2. Osnovna usmeritev, ki izhaja iz navedenih dokumentov je, da smejo vse tri oblike porabe (osebna, skupna in splošna) v letih 1979 in 1980 rasti največ do rasti družbenega proizvoda v občini. To pa s ciljem, da se poveča akumulativna sposobnost gospodarstva in s tem sposobnost za večje naložbe v gospodarstvo kot je bilo doslej. Skupna poraba bi po navedenih izhodiščih smela porasti v letu 1979 za 23,5 %, v letu 1980 pa za 9 %. Pri tem je treba dati prednost tistim področjem in nalogam, za katera smo se z družbenim planom občine dogovorili, da jih bomo zaradi zaostanka v razvoju in potreb po hitrejšem in skladnejšem razvoju v občini razvijali hitreje.

3. Na podlagi navedenih izhodišč in gradiv samoupravnih interesnih skupnosti so pripravljene bilančni pregledi, ki kažejo v koliki meri so SIS svoje ovrednotene programe uspešno uskladi z izhodišči za oblikovanje skupne porabe za leti 1979 in 1980.

Izvršni svet ugotavlja, da bo za izpeljavo predloženih programov SIS združujejo dejavnosti za katera se združujejo sredstva na osnovi bruto osebnega dohodka, potrebno združevati sredstva, ki bodo za 31,2 % večja od dogovorjenih sredstev za leto 1978. To pa pomeni za 7,7 % več kot je predvideno z izhodišči za oblikovanje skupne porabe za leto 1979. Za leto 1980 pa predvidevajo za izpeljavo programov za 7,3 % večja sredstva kot v letu 1979, kar je za 1,7 % pod gornjo mejo, do katere bi

skupna poraba lahko naraščala v tem letu glede na predvideno skupno porabo po predloženih programih in usmeritvah družbenega plana občine. Programi za leto 1980 so ovrednoteni po cenah leta 1979 in se bodo valorizirali glede na predvideno rast cen.

Skupnost invalidskega in pokojninskega zavarovanja in skupnost starostnega zavarovanja kmetov predvidevata za leto 1979 skupaj za 21,1 % večja sredstva, za leto 1980 pa za 21,4 % s tem, da so programi tudi za leto 1980 izraženi v tekočih vrednostih. Izvršni svet je na podlagi analitične obravnave programov posameznih SIS ugotovil, da so programi SIS v skupni vrednosti usklajeni z izhodišči in usmeritvami družbenega plana občine. Glede pričakovanih virov sredstev pa so nastale občutne spremembe, povzročeni s spremenjenimi solidarnostnimi sistemi v otroškem varstvu, izobraževanju, socialnem skrbstvu in zdravstvu. Tako s spremembami enotnih programov in novo opredeljenimi pogojev za upravičenost do solidarnostnega dopolnjevanja občinskih SIS prehaja odgovornost za razvoj in materialni položaj teh družbenih dejavnosti na združeno delo v občini. Konkretno je to izraženo za leto 1979 z večjim obsegom združevanja sredstev v občini kot bi bilo potrebno, če se udeležba solidarnostnih sredstev v skupnih programih ne bi zmanjšala od 19,9 % v letu 1978 na 13,4 % v letu 1979, kar pomeni okoli 30 milijonov dinarjev. Tako velikega zmanjšanja sredstev solidarnosti SIS niso uspeli uskladiti, čeprav so odložile nekatere naloge, opredeljene s srednjeročnimi plani za naslednje leto ali v naslednje srednjeročno obdobje. Tu gre predvsem za nove naloge in za investicije.

Programi tako zajemajo najnujnejša sredstva za investicije in to:

— sredstva za nadaljevanje gradnje II. faze zdravstvenega doma v Ptuj,

— sredstva za preureditev in obnovo doma upokojenecv v Muretincih,

— sredstva za gradnjo novega otroškega vrtca v Ptuj.

4. Pri pregledu posameznih programov SIS je moč ugotoviti, da je zabeležen največji porast pri skupnih programih, za katere združujejo sredstva občinske interesne skupnosti in se izvajajo na ravni republike. Povečanje obsega dopolnilnih programov pa je posledica prenosa obveznosti iz

enotnih v dopolnilne programe zaradi že navedenih sprememb.

5. Na podlagi ovrednotenih programov SIS, upoštevajoč predvidene presežke, ki bodo nastali v letu 1978, so izračunane prispevne stopnje na osnovi katerih bo potekalo združevanje sredstev za izpeljavo programov v letu 1979. Za leto 1980 bodo stopnje izračunane konec leta 1979 po predhodni valorizaciji programov za vpliv tekočih cen, upoštevajoč prav tako morebitne presežke iz leta 1979.

6. Izvršni svet ugotavlja, da se na osnovi predloženih programov, upoštevajoč proračunske presežke, ki bodo predvidoma uresničeni v letu 1978, skupna stopnja iz BOD (bruto osebnih dohodkov) za občinske SIS, vključno z zvezo otroškega varstva v letu 1979 zmanjšuje za 0,03 indekse točke v primerjavi s sedaj veljavno prispevno stopnjo iz tega vira, skupaj s pokojninskimi in invalidskim zavarovanjem pa povečuje za 0,27 indeksov točk. Skupna prispevna stopnja na podlagi osebnega dohodka, na tej osnovi se združujejo sredstva iz dohodka OZD za zdravstveno skupnost, skupnost za zaposlovanje in skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja ter starostnega zavarovanja kmetov pa se znižuje od sedaj veljavne stopnje 3,56 % na 3,27 % po predloženih in sprejetih dopolnilnih v letu 1979. Niže so tudi predlagane prispevne stopnje od osnovne „korigirane davčna osnova“ na podlagi katerih se združujejo sredstva iz dohodka za programe izobraževalne skupnosti Slovenije in raziskovalno skupnost Slovenije, medtem ko skupnost starostnega zavarovanja kmetov predlaga nekoliko višjo stopnjo od sedanje. Prispevne stopnje od osnove, ki jo predstavljajo sredstva poslovnega sklada so po predloženem dopolnilu skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja ostale nespremenjene.

7. Izvršni svet ugotavlja, da sta občinska zdravstvena skupnost in kulturna skupnost hkrati s programom za leti 1979 in 1980 predložili tudi predlog za valorizacijo svojih programov za leto 1978. Pri tem obe skupnosti predlagata porabo pričakovanih presežkov leta 1978.

Izvršni svet podpira predlog za povečanje dogovorjenih sredstev kulturne skupnosti in občinske zdravstvene skupnosti v obsegu kot je to podrobneje obrazloženo.

Izvršni svet SO Ptuj

Stališča izvršnega sveta do programov SIS

Izvršni svet meni, da povečan program skupnosti otroškega varstva izhaja predvsem iz večjih zmogljivosti novozgrajenih vrtcev v letu 1978 in 1979, kar pomeni tudi širitev dejavnosti. V letu 1979 skupnost otroškega varstva predvideva dokončanje gradnje vrtca v Rogoznici in začetek gradnje vrtca v Ptuj (Ziherlova ploščad). Zaradi velikih potreb po organiziranem varstvu, ki so prisotne predvsem v samem mestu Ptuj, izvršni svet podpira predloženi program skupnosti otroškega varstva.

Na 36,5 % povečanje programa izobraževalne skupnosti v letu 1979 vpliva predvsem spremenjen solidarnostni sistem. Sredstva solidarnosti bodo v letu 1979 za 30 % manjša kot v letu 1978. Zato bo potrebno obseg manjkajočih solidarnostnih sredstev nadomestiti iz družbenega proizvoda v občini. Izobraževalna skupnost v program za leto 1979 ne vključuje niti novih nalog niti investicij s katerimi bi bistveno vplivala na povečanje programa, ampak je njen program zasnovan na obstoječi dejavnosti. Glede na to izvršni svet podpira predložen program izobraževalne skupnosti.

Izvršni svet meni, da je program kulturne skupnosti glede na realne materialne možnosti gospodarstva v občini ovrednoten zelo visoko. V letu 1979 je program iz prispevne stopnje za 54,0 % večji od programa v letu 1978. Pri tem je potrebno povdariti, da se sredstva za program skupnih nalog v SR Sloveniji povečujejo skoraj za 70 % v primerjavi z letom 1979, kar vpliva na povečanje celotnega programa kulturne skupnosti. Izvršni svet meni, da je dopolnilni program kulturne skupnosti realno zasnovan, glede na to, da so vključene nove itastavitve na posameznih področjih, ki so nujne za delovanje le-teh, da je vključen zagotavljanje sredstev za dejavnost Radio-Tednika, Kina in Slikarske kolonije, da so vključene še druge širitve in nove naloge, ki so nedvomno velikega pomena za zadovoljevanje potreb po kulturnih dobrinah tako v občini kot zunaj nje. S tega vidika izvršni svet podpira sprejem predloženega programa kulturne skupnosti za obe leti.

Izvršni svet tudi podpira prizadevanje občinske kulturne skup-

nosti, da se neusklajena obveznost do skupnega programa za leto 1978 v višini 2,3 mio din poravna iz pričakovanih presežkov SIS v letu 1978. O tem bodo sklepali delavci in delovni ljudje istočasno z dopolnilom k samoupravnemu sporazumu o temeljnih planov za leti 1979 in 1980. Pri tem se upoštevajo sredstva kulturne skupnosti Slovenije, ki bi se naj po predlogih vrnila iz Kulturne skupnosti Slovenije v letu 1979 v višini 1,2 mio din. Tako se naj iz presežkov zagotovijo sredstva v višini 1.031.000 din. Ostali del viška pa se nameni za pokritje nepokritega izvajanja programa Radio-Tednika in sicer največ do višine 404.000 din.

Izvršni svet ugotavlja, da je program telesnokulturne skupnosti usklajen s predvidenimi možnimi okviri po izhodiščih.

Pri predloženem programu skupnosti socialnega skrbstva izvršni svet ugotavlja, da je celotni program brez investicije za leto 1979 v okviru nominalne rasti. Skupnost je najbolj prizadeta zaradi spremembe sistema solidarnosti. Doslej je bil delež solidarnostnih sredstev po enotnem programu 52,8 %, v letu 1979 pa znaša ta odstotek le 14,7. Izpad solidarnostnih sredstev bo potrebno nadomestiti iz občinskih virov in sicer v znesku 3.719.000 din.

Izvršni svet podpira program skupnosti socialnega skrbstva v celoti. Torej tudi s predlagano investicijo prizidka v domu v Muretincih, ki jo je nujno izvesti čimprej, zaradi slabih bivalnih pogojev oskrbovancev.

Občinska zdravstvena skupnost povečuje program iz prispevne stopnje v letu 1979 za 24 % v primerjavi z letom 1978, v čemer pa so zajeta tudi predvidena sredstva za investicije. Na višji program iz prispevne stopnje prav tako vplivajo kot pri izobraževalni skupnosti in skupnosti socialnega skrbstva nižja solidarnostna sredstva, zaradi česar so potrebna večja sredstva iz občinskih virov. Ob nespremenjenem obsegu solidarnostnih sredstev bi bil program zdravstvene skupnosti povečan le za 21,5 %. Izvršni svet zato podpira predloženi program zdravstvene skupnosti.

V zvezi z zahtevkom občinske zdravstvene skupnosti za pokrivanje višjih izdatkov v letu 1978 v vi-

šini 10.746.000 din je izvršni svet zavzel naslednje stališče:

Predlagano valorizacijo izvršni svet podpira glede višjih denarnih dajatev, višjih izdatkov zdravstvene varstva zaradi odliva in zato podpira znesek valorizacije v višini 7.7995.000 din. Ker zdravstvena skupnost ni predložila pregleda realizacije programa za 9 mesecev oz. za leto 1978, je izvršni svet menil, da ni opravičljive osnove za 17 % povečanje materialnih izdatkov skupnosti kar je v znesku 2.951.000 dinarjev.

Izvršni svet podpira tudi program skupnosti za zaposlovanje, ki je v obsegu predvidene rasti, ter izdaja iz enotne prispevne stopnje 0,25. Taka stopnja pogojuje pravico do solidarnostnih sredstev, ki so v tej skupnosti udeležena z več kot 50 % vrednosti programa.

Izvršni svet predlaga, da delavci v združenem delu in občani v krajevnih skupnostih na osnovi pripravljenih programov samoupravnih interesnih skupnosti in dopolnil k samoupravnim sporazumom o temeljnih planov skrbno in vsestransko obravnavajo in pretehtajo svoje posamične, skupne in splošne interese in potrebe in da se v okviru svojih dohodkovnih možnosti opredelijo za predložene programe in iz njih izvirajoče obveznosti za združevanje sredstev za leti 1979 in 1980.

ČAS ZA RAZPRAVE IN SPREJEMANJE PREDLOŽENIH DOPOLNIL K SAMOUPRAVNIM SPORAZUMOM Z NEPOSREDNIM IZREKANJEM DELAVCEV V ZDRUŽENEM DELU IN ROK ZA PREDLOŽITEV SKLEPOV JE DO 10. DECEMBRA 1978.

En izvod tega sklepa za vsako SIS je posredovati koordinacijskemu odboru pri občinski konferenci SZDL Ptuj, en izvod pa samoupravni interesni skupnosti. Samoupravne interesne skupnosti takoj nato ugotovijo rezultate sporazumevanja s prikazom sprejetih stopenj oddelku za finance in planiranje skupščine občine Ptuj, ki poskrbi za objavo prispevnih stopenj v Uradnem listu SR Slovenije.

Veljavnost prispevnih stopenj za leto 1979 bo od 1. januarja 1979 dalje.

Izvršni svet
Skupščine občine Ptuj

VSEM POTREBAM NI MOČ ZADOVOLJITI

RAZPRAVA NA SEJAH ZBOROV SO PTUJ

O predlogu izhodišč za oblikovanje skupne porabe so delegati na sejah vseh treh zborov razpravljali, posebno živahni pa sta bili razpravi v zboru združenega dela in v družbenopolitičnem zboru. Navajamo glavne misli in razprave, ki se je razvila po uvodnih informacijah članov občinskega izvršnega sveta in gradiv, ki so jih delegati prejeli na seji.

V zboru združenega dela je delegat iz „Agisa“ menil, da družbena produktivnost ni usklajena, saj ta iz leta v leto narašča, poprečni osebni dohodek na pogojno nekvalificiranega delavca pa se znižuje.

Delegat iz temeljne delegacije „Perutina“ je predlagal, da bi bilo treba oceno rasti družbenega proizvoda za letošnje leto ponovno opraviti na podlagi podatkov uresničitve v tričetrtletju. Nadalje je menil, da bi morali programi SIS vsebovati tudi prispevne stopnje, da bi se tako delavci lažje odločali, prav tako bi naj bil posebej izkazan osebni

dohodek zaposlenih v skupnih službah SIS. Posebej je poudaril, da bi morali k združevanju sredstev materialne proizvodnje pristopiti bolj odgovorno, s čistimi računi, kaj, kako in koliko. Opozoril je še, da tako obširnih in pomembnih gradiv naj ne bi dajali delegatom šele na seji, ker delegati ne morejo celovito oceniti, kaj to za združeno delo pomeni, zato se naj gradivo pripravi prej, na sami seji pa se naj prebere le izvleček.

O problemih zdravstva je razpravljalo več delegatov. Nekateri so polemizirali s stališčem izvršnega sveta in predlagali, da IS ponovno preuči zahtevek zdravstvene skupnosti in odobri valorizacijo, zlasti še glede materialnih stroškov. Razpravo so sklenili s priporočilom, da naj delegati s

to problematiko seznanijo svojo delegatsko bazo, zdravstvena skupnost pa naj po delegatih svoje skupščine posreduje problematiko zdravstva združenemu delu.

Na seji zboru krajevnih skupnosti je izstopalo predvsem vprašanje delegacije KS Markovci, zakaj je iz programa izpadla gradnja otroškega vrtca v Markovcih, čeprav je bila v srednjeročnem planu predvidena. Odgovor na to vprašanje bo delegacija dobila od skupščine SIS otroškega varstva.

Podobno vprašanje je bilo postavljeno tudi v družbenopolitičnem zboru in dodano še vprašanje, kdaj gradnja nove šole v Trnovski vasi.

V družbenopolitičnem zboru so delegati opozarjali na precej optimistično napovedano rast

družbenega proizvoda. Izhajali so iz tega, da na nekaterih področjih doslej resolucijska prizadevanja niso bila dosežena, zato je vprašanje, če ne bomo za leti 1979 in 1980 ugotavljali enako. Na družbeni proizvod v precejšnji meri vplivajo tudi cene, ki za nekatere surovine ali proizvode niso usklajene. Tudi investicijske naložbe ponekod ne dajejo tistega, kar smo želeli.

Posamezni razpravljalci so tudi menili, da bi morali dejavnost v posameznih interesnih skupnostih bolj selekcionirati in napraviti prednostni vrstni red. Pri tem je bilo največ razprave o problemih zdravstva in SIS za to področje. V zvezi s tem so ob zaključku razprave sprejeli sklep, da zbor zadolžuje izvršni svet SO Ptuj, da ponovno preuči potrebe sredstev v zdravstveni skupnosti in skupaj s skupščino zdravstvene skupnosti uskladi prispevne stopnje za leti 1979 in 1980.

FF

HUMOR

Če misliš prej oprati vse stare krpe, potem pohiti, Katarinim sejem bo že v torek 21. novembra

Vedno je imel srečo na cesti, ob prvi nesreči pa adijo Martin...

— Da vas ni sram tovarišica, ves je zelen...
— Kaj bi ne bil, saj ga je Martin šele sinoči krstil

v z n a m e n j u

OD 16. 11. DO 23. 11. 1978

od 21. 3. do 20. 4.

Pripravite se na še hujše stvari. V prejšnjem tednu so vas samo preizkusili. V petek ne hodite in ne tavajte po ulicah in gostilnah. Ostanite doma in se pripravite na obisk. Prijatelj vam bo razložil njegovo taktiko in ker se boste strinjali z njo, vas bo povabil na dom. Njene oči so zelo prijetne, bodite nežni.

od 22. 6. do 22. 7.

Preveč sta zahtevali in zato se je zgodilo tisto, kar ste najmanj pričakovali. Izgubili ste ga za vse večne čase. Vaša bolezen je nekoliko sumljiva, zato stopite k zdravniku in mu povejte za vse težave. Pomagal vam bo. V šoli ste se poboljšali. Dobre ocene pa vas ne smejo uspavati. Pozabili ste na obljubo.

od 24. 9. do 23. 10.

Ne oklevajte preveč, že tako ste zamudili vrsto priložnosti. Tudi veliko denarja vam je šlo po zlu. V sredo se vam bo zgodila neprijetna stvar. Počakajte še nekaj tednov in videli boste, da vaša prizadevanja niso bila zaman. Še ta teden morate obiskati starše. Pred zimo potrebuje marsikaj. Tudi tople besede.

od 22. 12. do 20. 1.

Prijatelje ste zelo razveselili z obljubljenimi gosjo. Kaj takega nihče od vas ni pričakoval. Ko se odločate za nakup novih oblek, ne pretiravajte z barvami. Če vam ugaja umirjena, ne segajte po divjih, čeprav vas on sili k temu. Včasih le pobrsajte po svojem spominu in izpolnite obljube.

od 20. 4. do 20. 5.

Tudi naslednje pismo bo presenetljivo vsebine. Prijateljica vam bo zaupala neprijetno zgodbo. Nekaj resnice je v njej. Zato previdno razlagajte svojo usodo. Za pomoč lahko prosite. Ustregli vam bodo. Zdaj ko ste si izbrali prijateljico, se tudi boljše počutite. Vaša srečna številka je 19.

od 23. 7. do 23. 8.

Tveganje je dobro, sploh pa v sedanjem trenutku, ko vam gre za nohte. Nič presenetljivega niste napravili. In prav zaradi tega vam je hudo. Zakaj ste ga zmotili pri delu. Obetavno delo je pred vami. Tudi veliko denarja. Ne zamudite priložnosti in odpotujte v tujino. Veliko novega boste spoznali.

od 24. 10. do 22. 11.

Vaša ljubezen se bo razvijala tako kot si želite. Ne bodite zaradi tega preveč veseli, kajti maščeval se vam bo. Nekoliko časa morate posvetiti tudi tistim, s katerimi živite za istimi vrati. Nekega dne se vam bo dobrota zelo obrestovala. Vaš srečen dan bo sredo, vaša srečna številka pa 6.

od 21. 1. do 19. 2.

Umirite se in šele potem nadaljujte z novim bojem. Uspelo vam bo veliko delo. Nekaj podobnega se bo zgodilo tudi vašemu zakoncu, toda on bo zastal na pol poti. Bojte se boleznih, ki razsaja. Priklenila vas bo na posteljo. Čimprej k zdravniku, šele potem na delo. Vaš dan bo sredo. Sprejeli boste vzpodbudno pismo.

od 21. 5. do 21. 6.

Vaše želje že dobivajo konkretno obliko. Ko odhajate od doma, ne pozabite nanjo in otroke. Nihče vam ni odrekal pomoči in prijetnih reči. Ne obsojajte le matere, tudi oče nosi del krivde. Od jutri naprej morate spremeniti delo, predvsem pa odnos do dela. Četrtek večer se bo imenitno končal.

od 24. 8. do 23. 9.

V šoli ste se popravili. Nekaj dobrih ocen vas ne sme uspavati, čeprav se vam lahko to mimogrede zgodi. Sedaj, ko ste se znebili nekaterih kompleksov, se počutite veliko bolje. Nekaj se jih ne boste nikoli znebili. Soseda vam bo povedala resnico o vašem sinu. Ne zamerite ji kritičnosti. Zares je nepridiprav.

od 23. 11. do 21. 12.

V soboto se vam je zgodila majhna nerodnost, ki pa ne bo imela večjih posledic. Z močjo svoje osebnosti in prepričanja boste zadregu zlahka premagali in ponovno vzpostavili dobre odnose v kolektivu. Zdravje dobro, ljubezen... mirujoče stanje. Potrudite se malo, če ste ženska! Obisk bo prijeten.

od 20. 2. do 20. 3.

Za soncem pride tudi malo dežja. Ne jezite se na slabo voljo. Tudi ta bo prenehala. Če ste se odločili za učinkovit korak, se sedaj ne umikajte resnici. Še bolj vas bodo prizadejali. Kljub hladnemu značaju ste vročega srca in vročih misli. Po poljubu ste bili kot prerojeni. Sedaj vama bo veliko lažje v življenju.

Kar zadovoljen sem, da sem zamenjal dva slaba osnutka statuta za dva lepa mesečna osebna dohodka

„VSI NA KOLO ZA ZDRAVO TELO“

UGANKARSKI SLOVARČEK

ADEMIR = bivši brazilski nogometaš, član državne reprezentance in Palmeiras (da Guia)
AMAR = madžarski violinist, profesor konzervatorija v Ankari (Licco, 1891-1959)
ALANKA = Tunjuševa ljubica iz Finžgarjevega romana „Pod svobodnim soncem“
BELADONA = volčja češnja, norica, precej strupena rastlina
BELI KAMEN = naselje pri Starem Logu pri Kočevju
DENISOV = ruski slikar poljskega rodu, pejsažist in gledališki scenograf (1861-1921)
KABOTAŽA = obalna plovba
RATIBOR = industrijsko mesto v Gornji Šleziji ob Odri
SOARES = portugalski zunanji minister (Mario)
SPORADI = otočje v Egejskem morju

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE

VODORAVNO: Past, vs, pra, retorik, ral, piramida, ena, Irgolič, razgib, kabel, Ace, Joe, Neaga, ekipa, gat, Enna, evit, losos, Smetana, AN, tisk, Bohr, netek, Aho, DN, Stanek, sivina, Milovan, apetit, Otis, če, Dunant, gost, AN, AS, Laa.

				95	KRHK KOVINA	BRAZILSKI NOGOZMETAS	VOLČJA ČEŠNJA	TRGAČ GROZDA	LAHKO ATLETSKA DISCIPLINA	TUNJUŠEVA LJUBICA	IZDELOVALEC ŽIME	SLABOKRVEN ČLOVEK	DOPISUJ V TEDNIK			
					OBALNA PLOVBA							PREBIVALCA ANAMA				
					ZADEBELINA											
					NASELJE PRI STAREM LOGU											
					MADŽAR TOVARNAR V OCELU				VELEBLAGOVNICA							
									POLOTOK V SZ PRABEK ZA LAČE							
SESTAVIL EDI KLASINO	OTOČJE V EGEJSKEM MORJU	POLAGALEC TERACA	NETRNI JO PIČ MESO Z VRATU								ŠKOTSKO KRILCE			ZUPAN POD FRANCOZI	ADA NEGRİ	SIMBOL ZA NATRIJ
REČI PREDMET							JEZIKOVNI NOVTAR	REKA V ANGLIJI		DOPISUJ V TEDNIK	SAMPION PRVAK	VERSKI BLAZENEŽ PORTUG. POLITIK				
UMETNO TEKSTILNO VLAKNO								OBRAZDOVIC REKASKOZ PTUJ		ANTON SOVRE		OPNA KOZICA KALUŽA				
STARA PLOSK. MERA JUTRO								EDICIJA NAVPIŠTA STOPNJA JEZE								GLAS. POKRITON.
MESTOV ŠLEZIJI (RACIBORZ)																ZRENJANIN PEVKA PRODNIK
PIANIST BERTONCELZ							PERDCI									
RUSKI SLIKAR							VEZNIK									
PERZIJA											EDVARD KARDEL		ZIDNA OBLUGA			
											SARAJEVO		TELESNA POŠKODBA			

